

Per Tambour
Gavlhusvej 2
4800 Nysted

CVR nr. 12599080

FØLGBREV TIL MILJØGODKENDELSE

08-07-2019

Guldborgsund kommune har den 5. februar 2019 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til ændring af husdyrholdet på ejendommen Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.

Der er ansøgt om følgende på landbrugsbedriften:

- Udvide produktionsarealet fra 3.687 til 3.829 m².

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 209674. Det er version nr. 4 fra den 3. juni 2019, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøtilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den d.d. på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration - DMA.mst.dk. Søg på adressen Gavlhusvej 2.

Klagevejledning¹

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 5. august 2019.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 19/11070
SAGSBEHANDLER:
METTE WOLTERS
DIR +45 54732006
MEWOL@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019, Kapitel 7 "klage og søgsmål"

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>, <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Konsulent for sagen; Piil Krogsgaard, VKST via pkv@vkst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup, via E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Bo Kayser, Pilevej 2, 4773 Stensved, E-mail: guldborgsund@dof.dk

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ GAVLHUSVEJ 2, 4800
NYKØBING F.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume	7
1.4	Afgørelse	9
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	11
2.1	Generelle forhold	11
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	11
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	11
2.4	Nabopåvirkning	13
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	15
2.6	Egenkontrol og dokumentation	16
2.7	Generelle bemærkninger	16
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	19
3.1	Generelle forhold	19
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	19
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	22
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	31
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	40
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	42
3.7	Dokumentation	49
3.8	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	51
3.9	Alternative løsninger og 0-alternativ	53
3.10	Husdyrbrugets ophør	53
3.11	Høringer	54
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	55
5	BILAG	56

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 5. februar 2019 modtaget ansøgning fra Per Tambour om ny miljøgodkendelse af dyreholdet på Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F. med CVR-nr. 12599080. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 209674. Det er version 4 af skema nr. 209674, indsendt den 3. juni 2019, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger ønsker at alle eksisterende staldafsnit overgår til de nye regler, hvor der tages udgangspunkt i m² produktionsareal, samt udvidelse med 2 ny staldafsnit indrettet i eksisterende bygninger. Endelig ændres gulvet i en stald fra drænetgulv + spalter (50-50) til toklimastald med delvist spaltegulv.

Lovgivning

Den 1. august 2017 trådte en ny husdyrbrugslov¹ i kraft. Med den nye lov er anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende anlæg og husdyrproduktion, mens anvendelse af arealer reguleres af generelle regler.

Med de nye godkendelse- og tilladelsesregler fra 1. august 2017 skal produktionen ikke længere bindes op på antal dyreenheder eller antal dyr. Nu skal godkendelser og tilladelser gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade.

Produktionsarealet er det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign. Servicerum, gangarealer m.v., og stiafskillelser, arealer

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Med de nye rammer for godkendelse opnås fleksibilitet i produktionen idet f.eks. slagtesvinenes vægtinterval frit kan ændres, og antallet af slagtesvin, der produceres på det godkendte produktionsareal, kun er begrænset af dyrevelfærdskravene.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende produktion på Gavlhusvej 2 er etableret på baggrund af en § 12 miljøgodkendelse meddelt d. 27. september 2010. Før da var produktionen omfattet af en § 33 miljøgodkendelse fra 1993. Godkendelsen fra 2010 skulle have været revurderet, men ansøger har i stedet for valgt at søge om at komme over på de nye regler, og samtidigt udvide produktionsarealet.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der er ikke samdrift med andre husdyrbrug bortset fra, at der afgives husdyrgødning til opbevaring og udnyttelse på CVR nr. 31328144, Tambour Agro ApS, Sundbyvej 11, 4862 Guldborg.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til svinebesætning på Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.
Godkendelsen omfatter:	1.223 m ² produktionsareal til slagtesvin (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv). 875 m ² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/67%, med hyppig gylleudslusning). 657 m ² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv). 274 m ² produktionsareal til søer, diegivende (Kassestier, delvis spaltegulv). 142 m ² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Løsgående, delvis spaltegulv). 159 m ² produktionsareal til polte (Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv). 68 m ² produktionsareal til søer, diegivende (Kassestier, delvis spaltegulv). 20 m ² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv). 303 m ² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Løsgående, delvis spaltegulv). 19 m ² produktionsareal til søer, diegivende (Kassestier, delvis spaltegulv). 51 m ² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv). 38 m ² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv). 563 m ² gylleoverflade, med naturligt flydelag. 543 m ² gylleoverflade, med teltoverdækning.
Dato ikrafttrædelse:	8. juli 2019
Bedriftens adresse:	Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F
CVR-nr.	12599080
CHR-nr.:	94740
Ejendomsnummer:	376-0023014
Matr.nr. og ejerlav:	7a Listrup By, Nr. Ørslev m.fl.
Bedriftens ejer og ansøger:	Per Tambour, Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.
Konsulent:	Piil Krogsgaard, VKST Husdyr & Miljø, Fuldbyevej 15, 4180 Sorø, tlf. 5786 5321, E-mail pkr@vkst.dk

Tilsynsmyndighed: Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø,
Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Ansøgning er forannonceret:	7. maj 2019
Forhøring af ejer og konsulent:	21. maj – 3. juni 2019
Nabo/partshøring i perioden:	3. juni – 3. juli 2019
Godkendelsesdato:	8. juli 2019
Afgørelse annonceret:	8. juli 2019
Klagefrist udløber:	5. august 2019
Søgsmålsfristen udløber:	8. januar 2020
Retsbeskyttelse udløber:	8. juli 2027
Revurdering påbegyndes:	juli 2027

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der søges om sammenlagt 3.829 m² produktionsareal og 1.106 m² gylleoverflade. Der er tale om en udvidelse af produktionsarealet med 301 m². De nye produktionsarealer er indrette i eksisterende bygning og udefra set, sker der således ingen ændringer af bedriften.

Der er ikke søgt om nogle flexgrupper, så den tidligere nævnte fordeling af dyretyper og staldtyper i de enkelte staldafsnit ligger fast.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011. Vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016. De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021. Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne. Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Med udgangspunkt i den valgte placering af de nye anlæg, er det vurderet, at disse ikke ødelægger/slører området's landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

Husdyrproduktionen vil kunne medføre lugtpåvirkning af bedriftens nærmeste omgivelser. Den beregnede lugtpåvirkning af den nærmeste nabo overskrider de grænseværdier, der benyttes ved nyetableringer, men lugtberegningerne viser, at lugtpåvirkningen bliver lavere i ansøgt drift end i nuværende drift. Der er derfor søgt om, og givet godkendelse efter 50 % reglen. I flg. 50 % reglen kan kommunen i en godkendelse og tilladelse konkret fravige geneniveauerne, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mere end 50 pct. af geneafstanden efter § 32, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre

a) lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, end det pågældende staldafsnit, eller

b) afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

I den givne ansøgning er betingelse 1 og 2a opfyldt. Lugtreduktionen er opnået ved at indfører hyppig gylleudslusning i en eksisterende slagtesvinestald med drænet gulv og delvist spaltegulv (33/67%).

BAT og IE-direktiv

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU.

Da bedriften har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, er der fastsat vilkår i miljøgodkendelsen, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfattet af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Dette omfatter også krav til høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV samt husdyrbruglovens³ kapitel 6.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1467 af 06.12.2018

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019

Miljøkonsekvensrapporten er både vedlagt som bilag (bilag 3) og delvis indbygget i den miljøtekniske redegørelse. Guldborgsund kommunes vurdering af miljøkonsekvensrapporten fremgår således efter de relevante afsnit.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring/udvidelse af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til følgende produktionsarealer og gødningsoverflader på Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F, CVR nr. 12599080:

- 1.223 m² produktionsareal til slagtesvin (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 875 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/67%, med hyppig gylleudslusning).
- 657 m² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv).
- 361 m² produktionsareal til søer, diegivende (Kassestier, delvis spaltegulv).
- 534 m² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Løsgående, delvis spaltegulv).
- 159 m² produktionsareal til polte (Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv).
- 20 m² produktionsareal til søer, golde og drægtige (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv).
- 563 m² gylleoverflade, med naturligt flydelag.
- 543 m² gylleoverflade, med teltoverdækning.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, nr. 2.

Der tillades således en udvidelse af produktionsarealet fra sammenlagt 3.528 m² til 3.829 m². Udvidelserne skal ske i eksisterende bygninger og med de i ansøgningen angiven dyre- og staldtyper.

Den samlede ammoniakemission fra de godkendte produktionsarealer og gødningsoverflader bliver jf. husdyrgodkendelse.dk på 6.254,3 kg NH₃-N/år.

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at bedriften i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, så snart der ændres i dyreholdet jf. de nye fleksible regler.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for bedriften relevant BAT-konklusion.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4. De nye staldafsnit skal etableres i eksisterende bygninger, og uden at der ændres i bygningernes ydre udseende.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

5. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Tabel 1: Staldafsnit.

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.736	1.223	Slagtesvin
Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	1.139	875	Slagtesvin
Stald 3	Toklimastald Delvis spaltegulv	833	657	Smågrise
Stald 4a	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	137	51	Søer, løbestald
Stald 4b	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	108	38	Søer, løbestald
Stald 5	Kassestier, delvis spaltegulv	60	19	Søer, farestald
Stald 6	Kassestier, delvis spaltegulv	99	68	Søer, farestald
Stald 7	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	483	20	Søer, drægtighedsstald
Stald 8	Løsgående, delvis		303	

	spaltegulv			
Stald 9	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	182	159	Polte
Stald 10	Løsgående, delvis spaltegulv	198	142	Søer, drægtighedsstald
Stald 11	Kassestier, delvis spaltegulv	340	274	Søer, farestald
Ialt		5.315	3.829	

Rengøring

6. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
7. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

8. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Anlæggene skal dog som minimum rengøres én gang årligt. Eftersyn og rengøring skal noteres i driftsjournal/egenkontrol.
9. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.
10. Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

11. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

12. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
13. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

14. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

15. Såfremt der på bedriften anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på tætbelægning med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

Beredskabsplan

16. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på bedriften, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af, samt tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
17. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilretning/ændring af procedurer i forbindelse med uheld.
18. Senest tre måneder efter denne miljøgodkendelse er trådt i kraft, skal der indsendes kopi af bedriftens beredskabsplan. Planen, som skal godkendes af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:
- Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
19. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og der skal udarbejdes en redegørelse. Redegørelsen skal beskrive uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskrive forebyggende foranstaltninger, der begrænser risikoen for lignende uheld. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

20. I stald 2 skal der udsluses gylle mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem 8 og 16 og må ikke foretages i weekender eller på helligdage. Tidspunkt for udslusning noteres i logbog.
21. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.

22. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
23. Flydelaget på gyllebeholderen fra 1986 skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.
24. Gyllebeholderen fra 1995 skal være forsynet med fast overdækning. Åbning af overdækningen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, samt fjernelse af bundfald. Overdækningen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udbringning. Overdækningen skal vedligeholdes og skader herpå skal udbedres hurtigst muligt. Kan skaden ikke repareres inden for en uge, skal Gulborgsund Kommune informeres om skaden og tidshorizonten for udbedring.

Fluer og skadedyr

25. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
26. Der skal på bedriften foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen og tilhørende vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma eller gennem den kommunale ordning. Rottebekæmpelsen kan evt. foretages af bedriftens ejer, hvis denne har opnået den fornødne autorisation hertil.

Transport

27. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

28. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

Tabel 2: støjgrænser

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

29. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

30. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for bedriftens anlæg. Det er Guldborgsund Kommune der vurderer om evt. støvgener er væsentlige.

Lys

31. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

Gødningstyper og mængder

32. Husdyrgødningen fra samtlige staldafsnit skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

33. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion.
34. Bedriften har maksimalt tilladelse til følgende m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 3: Gyllebeholdere

Gødningsanlæg	Volumen (m³)	Overdækning	Overfladeareal (m²)
Gyllebeholder 1 Opført 1986	2.405	Flydelag	563
Gyllebeholder 2 Opført 1995	2.280	Fast overdækning	543
I alt			1.106

35. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
36. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
37. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Bedst Tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger

38. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsede foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.6 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation

39. Nedenfor præciseres hvilke type af dokumentation, bedriften skal præsentere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
 - Til dokumentation for at krav om brug af fytase og fasefodring er overholdt kan anvendes: foderanalyser, blandeforskrifter, faktura for indkøbt foder, effektivitetskontrol eller lignende.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Logbog/-bøger der viser:
 - Autoriseret service på ventilationsanlæg og andre mekaniske anlæg.
 - Evt. skader og reparationer på den faste overdækning på den nye gyllebeholder.
 - Evt. driftsuheld med konsekvenser for det omgivende miljø, og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
 - Tidspunkter for udslusning af gylle fra stald 2.
 - Årligt forbrug af vand og el, med forklaring på evt. væsentlige udsving.

2.7 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., § 59 a bortfalder denne miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelse.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 41, stk. 2 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (nr. 1467 af 06-12-2018) § 40, stk. 3 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2027 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1467 af 06-12-2018 § 43, skal IE-husdyrbrug have et miljøledelsessystem. Miljøledelsessystemet skal indføres fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrloven.
- Bekendtgørelse nr. 1076 af 28.08.2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.

- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 01.01.2015
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1401 af 26.11.2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
8. juli 2019

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Mette Wolthers
Ingeniør

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F. ejet af Per Tambour. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94740. Bedriften drives under CVR nr. 1259 9080.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften. Samtidig skal der gennemføres vurdering af eventuel behov for særlige tiltag i forbindelse med ophør af produktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne miljøgodkendelse fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Gavlhusvej 9, som ligger ca. 260 m vest for nærmeste aktive staldbygning. Listrupvej 8 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Listrupvej 8 ligger over 1 km mod syd-øst. Nærmeste byzoneområde er Øverup By, Tingsted, som ligger over 2,7 km mod vest. Mod øst, syd-øst ligger byzonen, Horreby i en afstand af 3 km. Se nedenstående kort.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste aktive stald i anlægget til områdetypen.

Tabel 4. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>krav 25 meter</i>	460 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	1.500 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² * - <i>Krav 15 meter</i>	300 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	230 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Beboelse på samme ejendom ** - <i>Krav 15 meter</i>	5 meter
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	250 meter
Nabobeboelse (Gavlhusvej 9) - <i>Krav 50 meter</i>	260 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde (Øverup By) – <i>Krav 50 meter</i>	2.700 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	2.700 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	1.100 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	2.100 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	2.100 meter

*Det er ejers ansvar, at ny anlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn. Ved beholdere til flydende husdyrgødning er kravet 100 meter.

**Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelser/ændringer der medfører forøget forurening.

Bortset fra afstandskravet til beboelse på samme ejendom, er alle ovenstående afstandskrav overholdt. Dog er alle dræn ikke kortlagt og det er ikke muligt med sikkerhed at vide om afstandskravet på 15 m til dræn er overholdt.

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er kun gældende for ny byggeri, så den i sin tid lovligt etablerede staldbygning kan fortsat benyttes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder, lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer. Anlægget ligger dog inden for skovbyggelinjen. Men i forbindelse med udvidelsen bygges intet nyt. Der er kun tale om udvidelse inde i eksisterende lovligt opførte bygninger.

Der er ikke behov for at dispenseres for eller stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte udvidelse vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab med spredt bebyggelse og bevoksning. Lidt nord for anlægget ligger et større skovområde; Hannenov Skov.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed, idet alle bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan".

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning, idet der ikke opføres nye bygninger. Set udefra bliver der ikke tale om ændringer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften fremstår som en samlet enhed og udvidelsen ikke får væsentlig betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde. Området er primært forbeholdt jordbrugserhvervene.

Landskabelige værdier

Bygningsmassen på bedriften fremstår som en samlet enhed, idet alle bygninger ligger i direkte tilknytning til hinanden. Da der ikke bygges nyt påvirker udvidelsen ikke de landskabelige værdier.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer. Nærmeste kulturmiljø er Gavlhuse husmandskoloni, som ligger ca. 260 meter vest for anlægget. Da der ikke bygges nyt i forbindelse med ansøgningen, vil kulturmiljøet vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Nærmeste fortidsminde – gravhøj, er beliggende ca. 1 km øst for anlægget. Og i skoven nord for anlægget, også i ca. 1 km afstand ligger et fredet voldanlæg. Fortidsminderne vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger uden for særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste områder, som er udpeget som økologiske forbindelser, er beliggende henholdsvis ca. 700 m vest for anlægget og 1 km øst for anlægget. De økologiske forbindelser bliver ikke berørt af den ansøgte udvidelse.

Geologiske værdier

Nærmeste geologiske interesseområde ligger ca. 1,5 km nord-øst for anlægget og bliver ikke berørt af den ansøgte udvidelse.

Rekreative værdier

Ca. 200 meter nord for anlægget ligger Hannenov Skoven, som er en del af et større friluftsområde. Området vil ikke blive berørt af udvidelsen af anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det ansøgte ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der sammen med m² overflade i gødningsoplagene er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Produktionsarealer, staldtype og dyretype er fastholdt i vilkår. Staldenes placering fremgår af bilag 1 Situationsplan.

Tabel 5: Stalde

Stald	Staldtype	Areal m²	Produktionsareal m²	Dyretype
Stald 1	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.736	1.223	Slagtesvin
Stald 2	Drænet gulv + spalter (33/67%)	1.139	875	Slagtesvin

Stald 3	Toklimastald Delvis spaltegulv	833	657	Smågrise
Stald 4a	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	137	51	Søer, løbestald
Stald 4b	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	108	38	Søer, løbestald
Stald 5	Kassestier, delvis spaltegulv	60	19	Søer, farestald
Stald 6	Kassestier, delvis spaltegulv	99	68	Søer, farestald
Stald 7	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	483	20	Søer, drægtighedsstald
Stald 8	Løsgående, delvis spaltegulv		303	
Stald 9	Delvis spaltegulv 25- 49 % fast gulv	182	159	Polte
Stald 10	Løsgående, delvis spaltegulv	198	142	Søer, drægtighedsstald
Stald 11	Kassestier, delvis spaltegulv	340	274	Søer, farestald
I alt		5.315	3.829	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Nudriften på Gavlhusvej 2 er fastlagt i en § 12 miljøgodkendelse meddelt d. 27.09.2010. Før da var produktionen fastlagt i kapitel 5 miljøgodkendelse.

Nudriften og 8 årsdriften er ens, og de eneste nye produktionsarealer, der søges om med denne godkendelse er stald 9 og 10, tidligere lade der nu ønskes indrettet til polte og drægtige søer. Med ansøgningen udvides produktionsarealet med 301 m² til i alt 3.829 m². På bilag 1 Situationsplan kan de forskellige stalde ses.

Kommunens vurdering

Samlet er det vurderet, at produktionsudvidelsen kan gennemføres uden at naboerne kommer til at opleve væsentlige gener.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den tilladte produktion er fastholdt gennem vilkåret om at driften skal være som ansøgt, samt vikåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper og produktionsarealer.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af smågrise og slagtesvin er der fleksibilitet i ind- og udgangsvægtene, dog gælder det, at smågrise er betegnelsen for grise under 32 kg og slagtesvin er over 30 kg.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning

Indretning af staldanlæggene og de enkelte staldafsnit er skitseret i foregående afsnit, tabel 5. I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at i stald 3 hvor gulvet ændres fra drænet og spalter (50-50) til toklimastald med delvis spalter, sker der samtidig en reduktion af gyllekummen, således at fordampningen fra gylleoverfladen kommer til at svare til standard fordampningen fra toklimastalde med delvis spaltegulv. Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det ansøgte. Vilåret er stillet for at sikre, at forudsætningerne for beregningerne og vurderingerne af ammoniak og lugt fastholdes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.3 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte stalden "i blød" og derefter vaske med højtryksrensere med koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring. Stalden rengøres efter hvert hold grise. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT (se senere afsnit omhandlende BAT)

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt (se i øvrigt afsnit omkring BAT – Bedst tilgængelige teknologi). Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes

tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

Vilkåret om, at rester af foder skal opbevares på fast bund og overdækket eller skal tilføres gyllebeholderen, skal medvirke til, at der ikke er risiko for tiltrækning af skadedyr, lugtgener eller forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.4 Ventilation

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, herunder afkast, skal holdes rene og serviceres i henhold til leverandørens anvisninger. Renholdelsen skal dels minimere lugt og dels reducerer modstanden i ventilationsanlægget. Når modstanden er lav opnås en højere afgangshastighed og dermed bedre luftopblanding. Lav modstand medføre endvidere lavt energiforbrug.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.5 Fodring

Det er vurderet som værende BAT, at anvende en foderblandings-/foderstrategi der omfatter fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase. Tilsætning af fytase betyder, at fosfor i foderet bliver mere tilgængeligt, og mindre fosfor udskilles. Formålet er, at begrænse risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning af fosfor. Da der er tale om et IE-husdyrbrug med slagtesvin er ovenstående krav om fasefodring, fytase mm. fastholdt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 37, hvorfor der ikke er stillet vilkår herom. Anvendelsen af fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase skal jf. samme paragraf kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af lovgivningen, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene. Der er ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår til opbevaring, håndtering og anvendelse af foder.

3.3.6 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes el til ventilation, foderanlæg, belysning og pumpning af gylle. Der anvendes træpiller til fyret, der opvarmer stuehus og stalde. Endelig anvendes der olie til markdrift, samt til varmekanonnen, der anvendes til udtørring af stalde efter vask. Iflg. Miljøkonsekvensrapporten er bedriftens el-forbrug lavere end forventligt iflg. Branchens standardtal.

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres således, at unødigt modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelse i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på bedriften og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af stalderne.

Ansøger har anslået at vandforbrug vil stige med ca. 2.331 m³ pr. år i forbindelse med udvidelsen.

Tabel 6: Vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Samlet vandforbrug (estimeret)	8.308 m ³	10.639 m ³

Bedriften anvender vand fra Horreby Vandværk.

Den øgede indvinding af vand på vandværket, som følge af denne udvidelse (ca. 2.331 m³/år), vurderes af kommunen at være af en størrelsesorden, så det ikke gør nogen målbar forskel i områdets indvinding.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på bedriften henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normal. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på bedriften vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.7 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.5.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.8 Affald

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at ved driften af husdyrbruget skal produktionen og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Brændbart affald i form af plastik, papirsække og bigbags m.m. opbevares i container, som tømmes månedligt af lokal vognmand. Spildolie afhentes til oliegenbrug via DOG.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester, samt kanyler indsamles i medicinbokse og borgskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Øvrigt affald

Der er stillet vilkår om, at foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fast bund med overdækning. Vilkåret er stillet for at forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper (på nær de omtalte i forrige afsnit). I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra bedriften. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.9 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Olietanke

I henhold til miljøkonsekvensrapporten er der 2 olietanke på Gavlhusvej 2. En 5.900 l diseltank og en 4.000 l fyringsolietank.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen⁴.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Endvidere er det er ejers, at sørge for at tankene er korrekt registrerede i BBR. Forsikringssselskaber er berettigede til at nægte dækning af skader forårsaget af tanke, der ikke er lovlige f.eks. fordi de ikke er korrekt registreret eller fordi de er blevet for gamle.

⁴ Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10.12.2015

Øvrige olieprodukter

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Spildolie skal opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb jf.

Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

Andre nye olieprodukter bør opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boreriger eller brønde.

Der er stillet vilkår om, at hvis der anvendes flydende handelsgødning, skal dette opbevares i tanke på tæt belægning og med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Dette vilkår er stillet for at undgå, at den flydende gødning kan løbe til dræn og/eller vandløb i tilfælde af utætte beholdere.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen⁵. Ved eventuelle skylninger i marken skal det naturligvis sikres, at der ikke er risiko for afløb til overfladevand.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpepestoffer. Det er vurderet, at håndtering og opbevaring af olie og kemikalier kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Guldborgsund kommune vurderer, at der med sortering af affald er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætning til renovationsfirma eller genbrugsplads er det sikret, at den videre vej i affaldshierarkiet vil blive bedst mulig i henhold til regler for IE-husdyrbrug.

Samtidig vurderes det, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

På bedriften skal der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler ejer og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer. Som eksempel på mulige risici, eller uheld på

⁵ Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 1401 af 26.11.2018

bedriften, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift kan følgende nævnes:

- Brand
- Utæthed i gyllebeholder eller gyllevogn
- Spild ved overpumpning af gylle
- Overløb af gylle
- Gyllevognen vælter
- Fejl i foderblandinger
- Spild af diesel-/fyringsolie
- Spild af kemikalier

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld bør der træffes følgende forholdsregler:

- Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og uden spjæld. Gyllebeholder skal kunne modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Ind pumpning sker via dykket påfyldningsrør. Gyllebeholderne tømnes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning.
- Der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl. Anvendelse af sugestuds betragtes som den sikreste måde at fylde gyllevognen.
- Omlastning af gylle sker altid under opsyn.
- Gyllebeholder tjekkes min. 1 gang årlige for revner, skader på kabler m.v.
- Der gennemføres 10 års beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø. Dette søges undgået ved udarbejdelse af foderplaner, effektivitetskontroller m.m.
- Sprøjten påfyldes kemikalie i marken.
- Olietanke er placeret på fast, plant underlag, så risikoen for påkørsel er minimal.
- Påfyldning af diesel foregår på befæstet areal uden afløb og med mulighed for opsamling af spild.
- Der er selvfabrydende håndtag på dieseltanken.
- Der skal være dagligt opsyn med hele anlægget, og alle medarbejdere skal være instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.
- Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, se yderligere i afsnit 3.3.11. Beredskabsplanen beskriver hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, overløb af gylle, kemikalie-/oliespild m.m.
- Ved uheld med gylle/olie/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt, og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gener og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord eller lign.).

Hvis der sker hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

Der er stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, samt udarbejdelse af skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

3.3.11 Beredskabsplan

Der skal for bedriften udarbejdes en beredskabsplan, som beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages ved brand, udslip af gylle, samt andre uheld eller kritiske situationer. Der er sat vilkår om, at beredskabsplanen skal fremsendes til Guldborgsund Kommune senest 3 måneder efter miljøgodkendelsen er trådt i kraft.

Der er indsat vilkår om, at beredskabsplanen skal forefindes på bedriften, således at der er let adgang til den. Samtidig skal alle ansatte være bekendtgjort med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnligt (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer.

En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i MST's vejledning til husdyrbrugloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk. Beredskabsplanen er tænkt som en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld, og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at tilsynsmyndigheden ALTID skal orienteres om forureninger. Samtidig skal myndigheden have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmes, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udarbejdelse af beredskabsplan indeholdende nævnte elementer vil kunne bidrage til at sikre, at skader og forurening ved uheld og andet vil kunne minimeres.

3.3.12 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.254 kg NH₃-N pr. år. Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 7: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	6.254,3 kg	52,0 kg (ift. nudrift) 52,0 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	6.202,2 kg	
8 års drift	6.202,2 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at der sker en lille stigning i ammoniakemissionen ved ansøgt drift i forhold til nudriften og 8 årsdrift.

Stigningen er forårsaget af de 2 nye staldafsnit, men bliver begrænset af ændringen af gulvet i ungsvin-smågrisestalden (stald 3).

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse, Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte produktion ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Gavlhusvej 2 er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i nærmeste kategori 2 naturområde. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Gavlhusvej 2 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

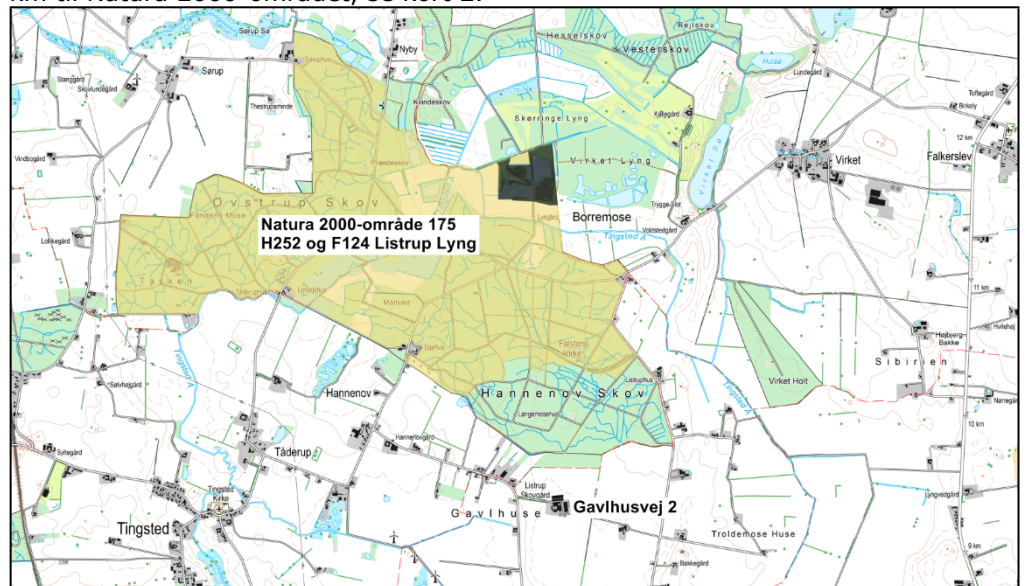
Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 385 m nordvest for husdyrbruget ligger det nærmeste vandhul (punkt 1 på kort 3 i bilag 2). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullet, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3 i bilag 2. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Gavlhusvej 2 er område nr. 175, som på dette sted består af habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 0,93 km til Natura 2000-området, se kort 2.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (mørk grå signatur) i habitatområde 252 og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng, der indgår i Natura 2000-område 175 (gul signatur).

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på

Gavlhusvej 2 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring husdyrbruget, vurderes det, at ændringen af produktionen på ejendommen ikke vil påvirke yngle- og rastesteder for padderne.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

For yderligere oplysninger om afsnittene 3.4.1.1 til 3.4.1.3 se bilag 2: Naturvurdering.

3.4.2 Lugt

Lugt generelt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugsloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være i de enkelte staldafsnit på bedriften. Disse parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder

godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Gavlhusvej 2 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er i ansøgningsystemet angivet med udgangspunkt i "ny lugtvurderingsmodel" som den først begrænsende model.

Tabel 8. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig			
Gavlhusvej 9	315,8	304,9	Nej
Gavlhusvej 7	259,0	356,0	Ja
Samlet bebyggelse			
Listrupvej 8	583,3	1.104,1	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v.			
Horreby	930,0	3.023,9	Ja
Øverup	854,5	3.858,0	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt til byzone og samlet bebyggelse, idet afstanden til henholdsvis byzone og samlet bebyggelse er større end de beregnede geneafstande.

Derimod er lugtgeneafstanden for enkeltboligen på Gavlhusvej 9 ikke overholdt, da den vægtede gennemsnitsafstand er kortere end den beregnede geneafstand.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der som hovedregel skal meddeles afslag, hvis den beregnede geneafstand er større end den vægtede gennemsnitsafstand, og dette ikke kan afhjælpes ved lugtreducerende tiltag. Kommunen kan i særlig tilfælde vurdere, at beskyttelsesniveauerne for lugt kan fraviges jf. § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mere end 50 pct. af geneafstanden efter § 32, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre

a) lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, end det pågældende staldafsnit, eller

b) afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget

I den aktuelle ansøgning er worst case geneafstanden til enkelt bolig i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 315,2 m, mens den faktiske afstand er beregnet til 304,9 m. Dvs. afstanden til nærmeste nabo er over 96 % af geneafstanden. Dermed er den første betingelse overholdt.

I den eksisterende stald 2 reduceres lugten, idet der indføres hyppig gylleudslusning. Denne stald ligger tættere på Gavlhusvej 9 end de nye staldafsnit, hvor der ikke før har været lugt. De nye staldafsnit har en samlet lugtemission på 5.619,0 OU/s. Lugten i stald 2 reduceres med 7.525 OU/s. Dermed er betingelse 2 a overholdt.

Anvendt teknologi/teknik til reduktion af lugt

På bedriften anvendes hyppig gylleudslusning som virkemiddel mod lugt i staldsektioner til slagtesvin med fulldrænede gulve (stald 2). Hyppig udslusning er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reducerende effekt på lugt på 20 %. Det vil sige, at man ved hyppig udslusning – min. én gang ugentligt imod normalt f.eks. hver 6. uge, kan reducere udledningen af lugt fra stalden med 20 %. Dette virkemiddel er anvendt i ansøgningen for at reducere lugten. For at fastholde forudsætningen for godkendelsen er dette fastholdt i vilkår, både hvad angår hyppighed af udslusning og dokumentation derfor.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 75 DE inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Der har ikke været behov for at regne med kumulation til enkelt boligen Gavlhusvej 9 eller til samlet bebyggelse i denne miljøgodkendelse. Til byzonen Horbelev er der medregnet kumulation, men dette har ingen betydning, da afstanden til Horbelev er så stor – over 3 km.

Driftsvilkår

Lugtemissionen fra bedriften er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af bedriften er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra bedriften. Lugt fra gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Der er derfor stillet en række vilkår, som blandt andet skal sikre en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderne.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er overholdt.

Lugtgenekriteriet til nærmeste nabo er ikke overholdt, men det ansøgte medfører, at bedriftens samlede lugtmission falder, og samtidigt flyttes bedriftens lugtcentrum længere væk fra naboen. Ved ansøgt drift er den faktiske afstand beregnet til at være 96 % af geneafstanden. Samlet er det vurderet, at der vil være tale om en forbedring for naboen, og at det dermed er forsvarligt at benytte 50% reglen.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer. Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår og lovkrav i øvrigt, er det dog Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentligt generet af lugt fra bedriften.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (se henvisning under "generelle bemærkninger" tidligere i godkendelsen).

Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse, og opnår autorisation til bekæmpelse på egen bedrift.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter mv.), som skal afhjælpes. Det vurderes, at ved overholdelse af de stillede vilkår vil bedriftens skadedyrsbekæmpelse være tilfredsstillende.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i

begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. Bortset fra en lille øgning i antallet af gylletransporter forventes antallet af transporter at blive det samme i ansøgt som i nudrift. Dette skyldes at en del transporter blot har mere med af gangen. En del af disse transporter kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbruqløven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboer i området. Omfanget af transporter forventes ikke at afvige fra hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål. Støj og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise. Endvidere kan der være særlige støjgener i forbindelse med høst, f.eks. fra korntørring.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller –beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og overholdelse af de stillede vilkår, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det ikke opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er stillet vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for staldene. Det er Guldborgsund Kommune der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning om natten, hverken i staldene eller uden for bygningerne. Udendørs lys er kun tændt i forbindelse med ind- og udlevering af grise, samt ved tankning af køretøjer.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af gylle og ansøger har oplyst, at der årligt vil blive produceret ca. 10.417 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m. Iflg. ansøger er mængden beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som angivet, og at gødningen håndteres som gylle. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen, fastholdes.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderne. Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på ca. 10.417 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild m.m.

I forbindelse med det ansøgte er der ikke planlagt en ny gyllebeholder. Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på bedriften:

Tabel 9. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal, m ²	Overdækning	Kapacitet
Gavlhusvej 2, G1	1986	563	Flydelag	2.400 m ³
Gavlhusvej 2, G2	1995	543	Telt overdækning	2.280 m ³
Skovlundegård 3	1985	Indgår ikke i godkendelsen	Flydelag	490 m ³
Listrupvej 15	1991	-II-	Flydelag	435 m ³
Sundbyvej 11	1993	-II-	Flydelag	2.400 m ³
Samlet		1.106 m²		8.005 m³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 1.106 m², hvoraf de 563 m² skal være med teltoverdækning, da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for bedriften opgjort til minimum 8.005 m³. Den samlede produktion er opgjort til 10.417 m³ jf. standart tal. Herfra kan der så trækkes ca. 380 m³ regnvand pga.

teltoverdækningen. Årsproduktionen kommer så ned på ca. 10.037 m³. Der er dermed kapacitet svarer til ca. 9,5 måneders opbevaring.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdt.

Beholderen på Sundbyvej 11 er lejet, mens de øvrige beholdere er ejet af ansøger. Der er sat vilkår om, at der til stadighed skal være dokumentation på, at bedriften har rådighed over opbevaringskapacitet til minimum 9 måneders produktion. Dokumentationen kan enten være skøde på ejendom/ejendomme med tilstrækkelig opbevaringskapacitet eller skriftlig, 5 årig lejeaftale på gyllebeholder. Begrundelsen for disse vilkår er, at anbefalingerne jf.

husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et lovkrav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen er det fastholdt i vilkår.

Krav om fast overdækning

Der er fastsat vilkår om, at gyllebeholderen fra 1995 skal være udstyret med fast overdækning. En sådan overdækning medfører reduceret lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen, og er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og vurderinger deraf.

Der ud over er der stillet vilkår om, at overdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring eller udkørsel. Samtidig er der stillet vilkår om, at skader på overdækning skal repareres inden for en uge, eller at der skal være indgået aftale om at få dem repareret, samt at myndigheden skal underrettes. Disse er stillet, da der ved åbentstående eller beskadiget overdækning er øget risiko for lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentrerer over så kort tid som muligt.

Endvidere er der sat vilkår om, at flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring og / eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne. Ved pumpning flere dage i træk, kan reetableringen afvente til sidste pumpning er gennemført. Vilkåret er sat for at minimere den periode, hvor ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er stor pga. det brudte flydelag, og hvor der samtidigt kan være kraftig lugt fra beholderen.

3.5.3 Gyllekøling

Ingen stalde på bedriften er udstyret med gyllekøling.

3.5.4 Zink

Der anvendes medicinsk zink til smågrisene, men i og med at besætningen består af søer og smågrise, samt opfødning af smågrisene til færdig slagtevægt, og gyllen fra henholdsvis søer, smågrise og slagtesvin blandes, vil gyllen fra de behandlede smågrise aldrig komme op på 20%. Gyllen fra besætningen bliver dermed ikke omfattet af de særlige krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 36.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår om zink for at sikre, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om anvendelse af gylle fra smågrise behandlet med medicinsk zink bliver overholdt.

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøgodkendelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents") samt for IE-husdyrbrug gældende BAT-konklusioner.

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af

forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg. BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.5)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.5)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1 og 3.6.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.8)
- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (3.5.2 - 3.5.4 og 3.6.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at der gennemføres systematisk overvågning af de forskellige procesparametre/forbrug af vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion m.m. De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på bedriften. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

Da der i denne godkendelse er tale om et IE-husdyrbrug skal der suppleres med oplysninger omkring planlagte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, en redegørelse og dokumentation for valg af BAT og et ikke teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning.

3.6.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission beregnes på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 209674, version 4, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 6.285 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 6.254 kg NH₃-N pr. år, og ligger dermed 31 kg under BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagre, herunder ændring af gulvet i ungsvin-smågrisestalden (stald 3). Derudover er der ammoniakbegrænsende teknik/teknologi i form af fast overdækning på den nyeste af gyllebeholderne.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige drifts- og egenkontrol vilkår for valgte staldsystemer samt anvendte teknikker/teknologier i godkendelsen.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra bedriftens anlæg. Der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.6.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte bedrift og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne er det BAT at anvende energieffektiv belysning, brug af varmevekslere (hvis det er muligt), optimere udformningen og brug af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne BAT at rengøre stalde og inventar efter hver produktionscyklus ved "i blødsætning" med efterfølgende højtryksrensning, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug, samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug, runde drikketrug eller vandtrug afhængig af dyretype.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbruget:

Energiforbrug

- Bedriften er gennemgået af en energikonsulent og der er blandt andet skiftet til lavenergi belysning.
- De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise.
- Der anvendes højtryksrenser ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås f.eks. er der opsat timere i staldene.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.
- Oliefyret er udskiftet med pillefyret for at reducere anvendelse af diesel til opvarmning.

Vandbesparende foranstaltninger

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør

Ansøgers oplysninger er fastholdt gennem vilkår om, at driften skal være som oplyst i ansøgningen.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt BREF-dokument, at der anvendes BAT inden for området energi- og vandforbrug. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber. Guldborgsund kommune vurderer således, at bedriftens udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.6.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af bedriften, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning, BAT-konklusionerne og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen. Herunder omfatter det fastlæggelse af mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og, at foderforbruget løbende følges. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Forhold relateret til håndtering af landbrugsarealerne og håndtering/udbringning af husdyrgødning er ikke reguleret gennem husdyrbrugloven, og på baggrund heraf er der ikke vurderet yderligere på disse forhold i denne godkendelse.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter ligeledes regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og korrekt opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på bedriften, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald sorteres og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspreddning af gylle.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Der laves årligt en miljøledelsesplan.

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, hvorved de ovenstående hensigtserklæringer er bindende for ansøger. Derudover er der stillet en række vilkår, som allerede er omtalt i de foregående afsnit, som er med til at fastholde godt landmandskab. Det drejer sig om vilkår om

renholdelse, vedligeholdelse, oplysning til medarbejderne m.m. Der til kommer vilkår om altid at overveje BAT ved investeringer i teknologi, maskiner, inventar m.m.

Endvidere er der stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, vedligeholdelse, renholdelse, skadedyrebekæmpelse, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet inden for området management.

3.6.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

For IE-husdyrbrug er der krav om miljøledelsessystem, hvori der indgår udarbejdelse og gennemførelse af støjhåndteringsplan. Krav om konkret måling af støj- og lugtemissioner i henhold til BAT-konklusionerne finder kun anvendelse, hvor der forventes og/eller dokumenteres støj- og/ lugtgener i følsomme omgivelser.

Til forebyggelse af støjgener er det vurderet BAT, at overholde gældende støjgrænser og i øvrigt via forskellige driftsforanstaltninger begrænse støjende aktiviteter mest muligt, samt benytte støjsvagt udstyr.

I relation til støv fremhæver BAT-konklusionerne, at støvemissioner fra stalde skal reduceres meste muligt. I forhold til kravet om systematisk overvågning af støv fra bedriften, vurderes det, at bedriftens kontinuerlige fokus på at minimere støvemissioner på bedriften er tilstrækkeligt, og krav om deciderede målinger af støvemissioner ikke er påkrævet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer på baggrund af ovenstående og tidligere afsnit, at der er anvendt BAT i relation til parametrene støj, lugt og støv på bedriften.

3.6.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække

beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikre beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnlige tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Jf. almindelig lovgivning udarbejdes der hvert år mark-/ og gødningsplaner, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, klimaforhold, sædskifte, dræning/vanding, planternes udbytte samt følsomme vandområder. En del af udbringningsteknikkerne beskrevet i BREF/BAT-konklusionerne er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Pr. 1. august 2017 overtog Landbrugs- og fiskeristyrelsen reguleringen og kontrollen med udbringningsarealerne, som derved dækkes af de generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

De ene gyllebeholder på Gavlhusvej 2 har naturligt flydelag, mens den anden gyllebeholder har teltoverdækning. I godkendelsen er der sat vilkår om, at omrøring begrænses mest muligt, og teltoverdækningen vedligeholdes og kun åbnes i umiddelbar forbindelse med udbringningen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at de tidligere omtalte vilkår i sammenhæng med husdyrgødningsbekendtgørelsen vil sikre, at indretning og drift af gyllebeholderen lever op til BAT-kravene. Dette gælder både i forhold til emissioner til luft, jord og vand. Kommunen har vurderet, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med bedriftens drift tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

3.6.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handeplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for

fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.6.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har beskrevet følge overvejelser i forhold til til-/ og fravalg af alternativer til teknologier, teknikker og andre foranstaltninger til overholdelse af BAT.

I de eksisterende stalde er det fravalgt at etablere luftrensning, gyllekøling, svovlsyrebehandling af gyllen, idet det ikke er proportionelt at etablere disse anlæg i eksisterende stalde. Til lugtreduktion er der valgt hyppig gylleudslusning, der ikke kræver bygningsmæssige ændringer, eller dyre tekniske ændringer, men som samtidigt har en god effekt. Endvidere er gulvet i stald 3 ændret fra fulddrænet gulv til delvis spaltegulv med reduceret gyllekumme.

Der er etableret teltoverdækning på den ene gyllebeholder, mens det er vurderet uproportionelt at etablere teltoverdækning på den anden gyllebeholdere.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT, og der er redegjort tilstrækkeligt i forhold til til-/ og fravalg af teknologi/teknik.

3.6.8 Samlet vurdering af BAT

Ansøger har redegjort for bedriftens valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT.

Der er dog stillet vilkår om, at tænke renere teknologi og BAT ind ved køb af ny teknologi, maskiner og inventar mm. samt ved optimering af produktionen, herunder mindre forurenende råvarer, processer og andet.

3.7 DOKUMENTATION

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

I vilkårene er der stillet krav om dokumentation for følgende forhold:

- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.

- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el, vand og diesel, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Miljøledelse
- Hyppig gylleudslusning i stald 2

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, samt frivillige tiltag gennemføres. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurderingen af, at den ansøgte produktion ikke vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, er ansøger forpligtiget til at redegøre for optimering af forskellige produktionsprocesser. Ansøger er således forpligtiget til at føre journal over brug af sprøjtemidler, spredning af uorganisk- og organisk gødning på markerne i form af mark-, sprøjte- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons forbrug. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der udarbejdes APV samt uddannelsesforløb for de ansatte. Egenkontrol, vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparatet foretages dagligt eller efter behov. Medicinforbrug registreres efter gældende love, og der udarbejdes E-rapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af offentlig myndighed. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes via de danske lovkrav til gødningsregnskaber. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tilsiger det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres. Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Guldborgsund kommune sikre, at IE-husdyrbruget mindst én gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen. Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol. Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på bedriften stillet vilkår til overvågningen. Guldborgsund Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette. Guldborgsund Kommune vurderer desuden, at bedriftens

optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og/eller er et IE-husdyrbrug. Den ansøgte produktion er både IE-brug og udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Ansøgninger om miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16a, stk. 2 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysninger (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til det ansøgtes særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbruget og for det miljø, som kan forventes at blive berørt af husdyrbruget. Kravene er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Befolkningen og menneskers sundhed herunder luft og klima

Lugtemissionen forekommer fra selve staldanlæggene, samt fra opbevaringen og håndtering af husdyrgødning. Der tilstræbes en god renholdelse i og omkring staldene, og fast overdækning/flydelag på gyllebeholdere begrænser lugtpåvirkningen af omgivelserne. Desuden foretages der en aktiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på bedriften.

Der er vurderet, at der ikke er væsentlige støjkloder på bedriften. Alle transporter til og fra bedriften vil så vidt muligt foregå i dagtimerne og på hverdage. Det forventes desuden ikke, at den udendørs belysning på bedriften vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for uddybning af de forskellige parametre.

Guldborgsund Kommune vurderer, at påvirkninger fra støj, støv og transport som følge af det ansøgte hverken i sig selv eller i kombination med andre husdyrbrug vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Det gælder ligeledes for lugt samt bekæmpelse af fluer og skadedyr. Kommunen vurderer sammenfattende, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende eller en forringelse af luften og klimaet.

Biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

Der henvises til tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse for redegørelse af, at det ansøgte er vurderet ikke at have væsentlig påvirkning på hverken kategori 1-, 2-natur eller yngle-/rasteområder for bilag VI-arter. Ammoniakpåvirkningen af omgivelserne er med denne miljøgodkendelse begrænset ved forskellige tekniker/teknologier

Guldborgsund Kommune vurderer, at ammoniak depositionen samlet set ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag – hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter (kumulation). Ligeledes vurderes det, at det ansøgte ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller arternes raste-/levesteder. Påvirkningen fra bedriften vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom. Samlet vurderer Guldborgsund Kommune, at ammoniak depositionen fra det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af naturområderne og dermed den biologiske mangfoldighed.

Jordarealer, jordbund og vand

I forbindelse med det ansøgte vil der ikke blive bygget nyt, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af jordarealer.

Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgår derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Der henvises til tidligere beskrivelser i forhold til vandforbrug og anvendelse af vandbesparende foranstaltninger i relation til BAT.

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften er indrettet og drives, således, at de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der kan opstå på et husdyrbrug af denne type og størrelse, modvirkes. Ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening af jord og grundvand, og Guldborgsund kommune vurderer derfor, at bedriften ikke har en negativ påvirkning af jordarealer og jordbunden. Samlet vurderer Guldborgsund kommune, at det ansøgte ikke vil medføre en forringelse af jord og vand.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I forbindelse med det ansøgte vil der ikke blive bygget nyt, og på baggrund heraf er det vurderet, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af landskabelige forhold. Dyrkningen af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler, og indgår derfor ikke i denne miljøgodkendelse.

Guldborgsund Kommune vurderer, at det ansøgte ikke har en negativ indflydelse på materielle goder, kulturarv eller landskabet. Guldborgsund kommune vurderer desuden, at det ansøgte ikke medfører væsentlige direkte eller indirekte virkninger på de enkelte faktorer, hverken hver for sig eller på faktorer i samspil med hinanden.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer

Bedriften drives under opsyn, og der er rutiner på bedriften som sikrer, at fejl og mangler udbedres hurtigst muligt. Yderligere er der stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan, hvori forholdsreglerne i forbindelse med driftsuheld eller ulykker er beskrevet.

Guldborgsund Kommune vurderer, at rutinerne på bedriften sikrer, at der er en fornuftig drift. Udarbejdelse af en beredskabsplan vil sikre, at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger for at forebygge uheld og forurening. Der vurderes samlet, at ansøger har minimeret risici for større ulykker mv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer samlet set, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt. Det er kommunens opfattelse, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

Der indgår intet nybyggeri i ansøgningen, men kun en mindre udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygning. Der udover er der et ønske om at komme over på de nye regler, der giver mere fleksibilitet i udnyttelsen af de eksisterende rammer. Der er derfor ikke set på alternativer.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften var låst og der ikke ville være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser er et nødvendigt skridt for bedriften, hvis den skal kunne udnytte de eksisterende rammer på et lønsomt niveau.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der i denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord-/ og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte, når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænser i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 46 skal driftsophør anmeldes til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter driftsophør, og anmeldelsen skal indeholde oplæg til vurdering af risikoen for jordforurening m.m. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Da dette er lovkrav, er der ikke sat vilkår om ovenstående.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Nedlukning og oprydning vil ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at bedriften for eksempelvis ikke vil blive et attraktivt levested rotter.

3.11 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 7. maj 2019 på DMA, miljøstyrelsens hjemmeside for digital miljøadministration.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen vurderer, om driften af det ansøgte vil kunne få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist d. 3. juli 2019.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 948 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Gavlhusvej 2, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til følgende bemærkninger:

- Angående ændring af husdyrholdet på Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F. Sidste gang der blev foretaget ændringer/udvidelse på Gavlhusvej 2 gjorde vi ikke nogle indsigelser, og det fortrød vi efterfølgende. Grunden til dette er at udvidelsen medførte en forøgelse af lugtgener. Hvis denne udvidelse tillades vil det med stor sandsynlighed medføre yderligere lugtgener, som efterfølgende vil medføre en forringelse af vores livskvalitet og ejendomsværdi. Hvis vi kan blive garanteret at det ikke vil medføre yderligere lugtgener, så gør vi ikke nogen indsigelse.
- En nabo har oplyst, at de er stærkt generet af lugt, både på stille sommerdage og når vinden fører over mod dem.

Begge naboer er blevet orienteret om, så de lugtberegninger, der ligger til grund for godkendelsen viser, at der ikke kommer øget lugt, som følge af de ønskede ændringer. Men beregninger er naturligvis kun beregninger, og omfanget af lugtgener hænger meget sammen med renholdelsen af staldene, og dette vil blive drøftet ved kommende tilsyn på bedriften.

Der udover er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at den ene nabo nok i højere grad er generet af lugt fra den svinebedrift der ligger mellem naboen og Gavlhusvej 2, end af lugt fra Gavlhusvej 2.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at bemærkningerne ikke giver anledning til ændringer i tilladelsen, idet lugtberegningerne viser, at lugtgenerne falder en anelse i forbindelse med de ansøgte ændringer.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

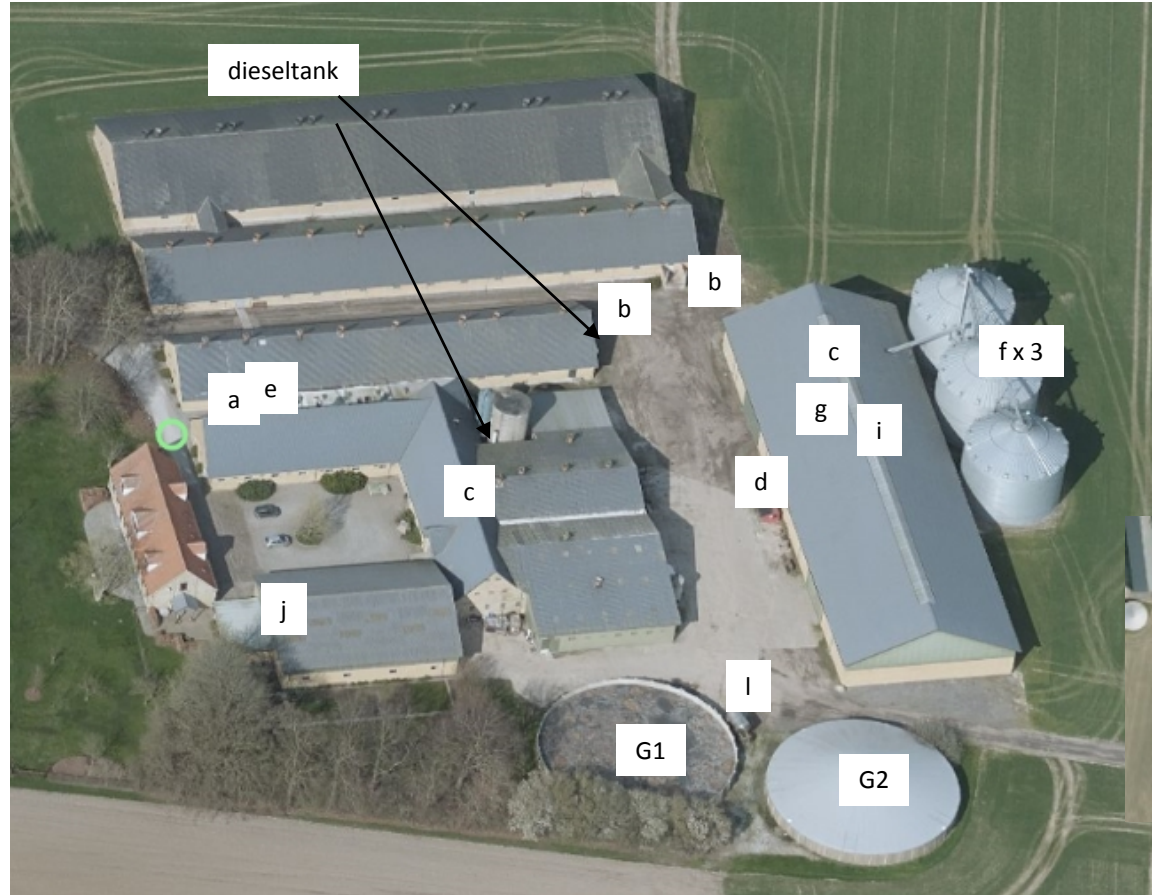
Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

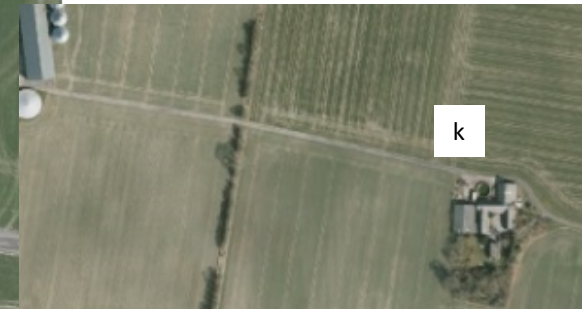
5 BILAG

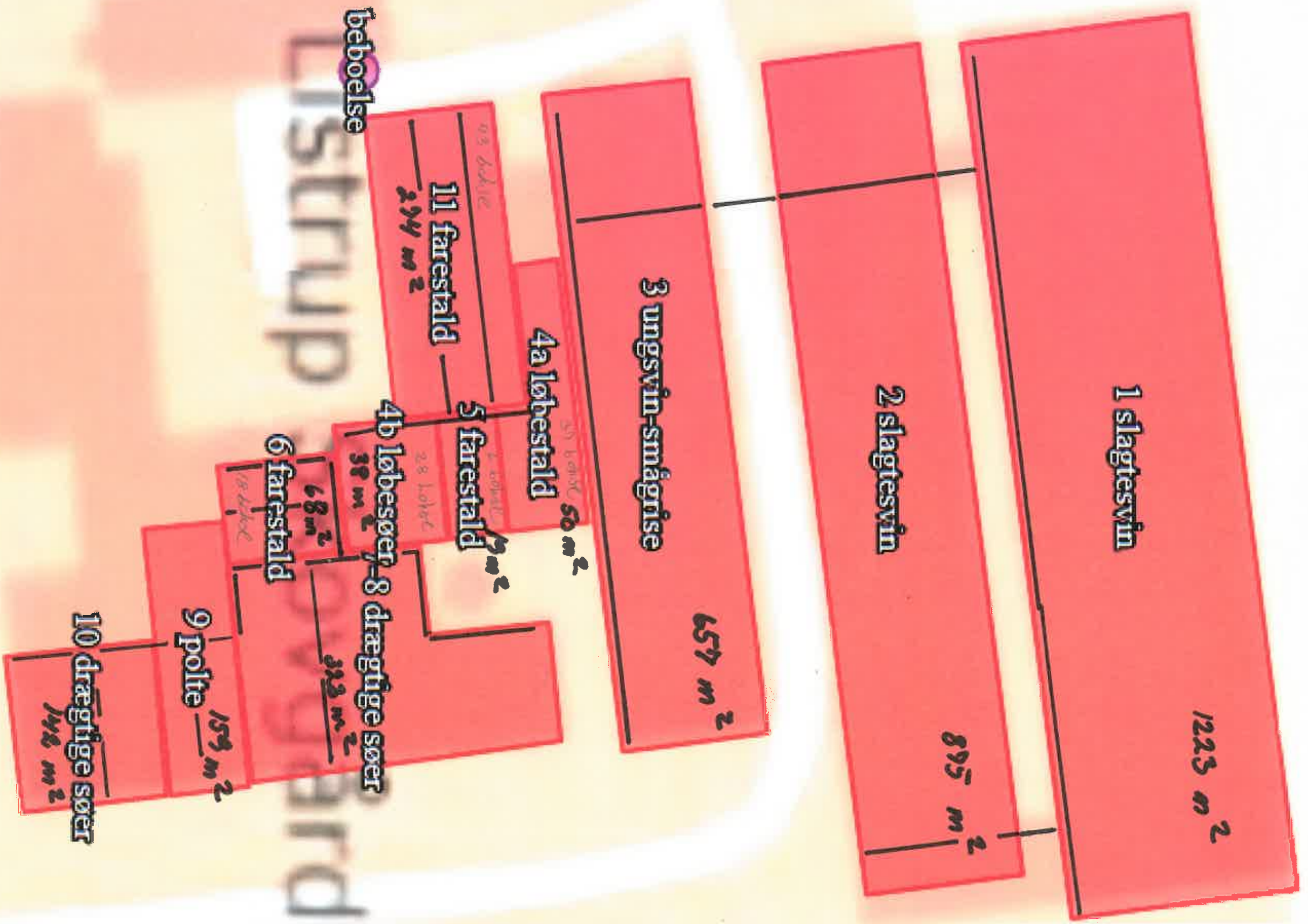
- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Naturvurdering
- Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

Situationsplan Listrupskovgård, Gavlhusvej 2, 4700 Nykøbing F.

- a. Mandskab/kontor
- b. Udlevering m. lys
- c. Foderlade - mølleri
- d. Container brændbart
- e. Medicin
- f. Kornsilos
- g. Tanke til flydende handelsgødning
- h. Silo soja
- i. Lade
- j. Kemirum
- k. Døde dyr
- l. Vaskeplads

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE

GAVLHUSVEJ 2, 4800 NYKØBING F

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9
	Resume (indsættes i miljøgodkendelse og slettes i bilag)	10

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

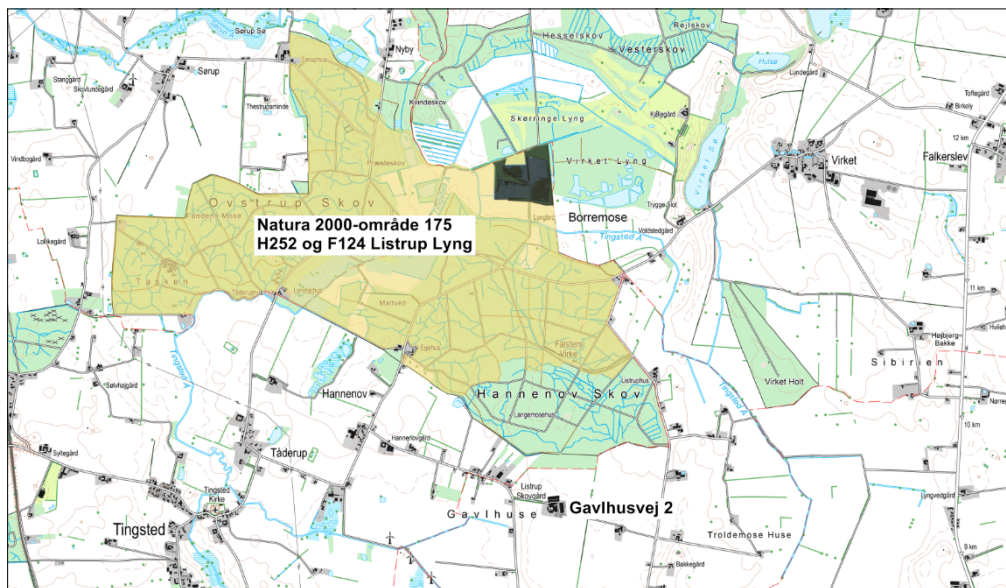
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget er moseområdet Listrup Lyng, der ligger 2,1 km nord for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet består af de kortlagte habitatnaturtyper 91D0 skovbevokset tørvemose, 7140 hængesæk og 3160 brunvandet sø. Listrup Lyng ligger i habitatområde 252 Listrup Lyng, som er en del af Natura 2000-område 175 Horreby Lyng og Listrup Lyng.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (mørk grå signatur) i habitatområde 252 og fuglebeskyttelsesområde 124 Lstrup Lyng, der indgår i Natura 2000-område 175 (gul signatur).

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

3160 brunvandet sø: 5 - 10 kg N/ha/år

7140 hængesæk: 10 - 15 kg N/ha/år

91D0 skovbevokset tørvemose: 10 - 20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 13,5 - 14,1 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er overdrevet Ravnse Holme, der ligger 11,5 km nord for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget (rød prik) i forhold til nærmeste kategori 2-natur ved Ravnsø Holme.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

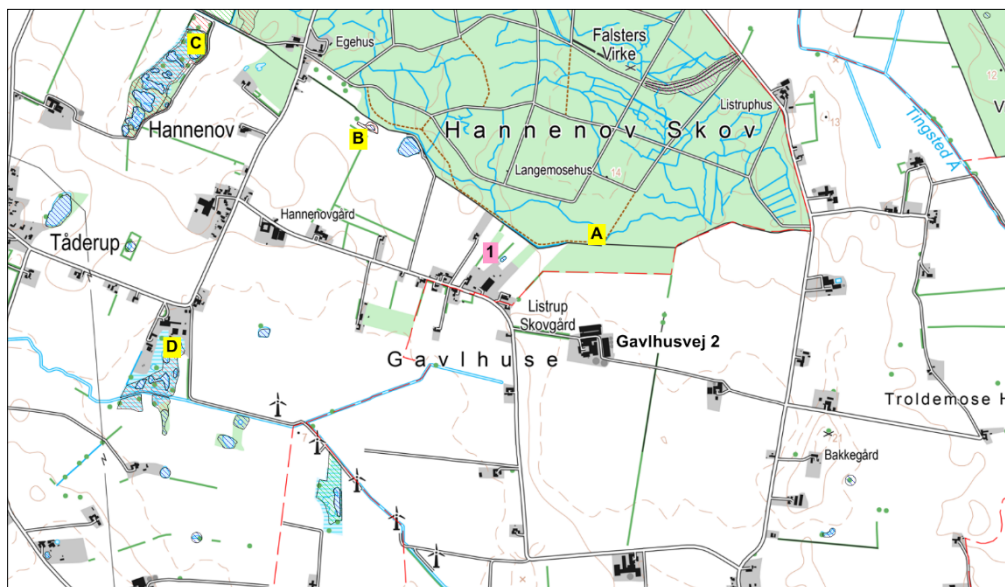
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 14,1 kg N/ha i området, hvor Gavlhusvej 2 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet A-D) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet 1).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Gavlhusevej 2.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter/ natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
A. Hannenov skov	Skov	-	-0,1 kg NH ₃ -N/ha	-0,1 kg NH ₃ -N/ha
B.	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
C.	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
D.	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Hannenov Skov ligger ca. 315 m nord for husdyrbruget (punkt A). Skoven vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid. Skoven er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skoven består af blanding af løv- og nåletræer.

Lokaliteterne B-D er alle moser, der ligger i en afstand på 1,1 km til 1,8 km vest og nordvest for husdyrbruget. Moserne varierer mellem lysåbne arealer, trædækkede områder og småsøer/vandhuller. Områderne er besigtiget i juli 2018. Vegetationen består af en række almindelige og karakteristiske arter for våde naturtyper. Naturtilstanden i moseområderne er moderat (III) til ringe (IV). I lokalitet B er der registreret bilag IV-padden springfrø, og lokaliteten vurderes også at være egnet yngle- og rasteområde for stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 385 m nordvest for husdyrbruget ligger et vandhul (punkt 1 på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullet, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte produktion ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Gavlhusvej 2 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Gavlhusvej 2 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Gavlhusvej 2 er område nr. 175, som på dette sted består af habitatområde 252 Listrup Lyng og fuglebeskyttelsesområde 124 Listrup Lyng. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 0,93 km til Natura 2000-området, se kort 1.

Natura 2000-området har et areal på 272 ha og udgøres af to moser, henholdsvis Horreby Lyng og Listrup Lyng, der også kaldes for Borremosen. Moserne er dannet som højmoser, hvor tørvemosser er vokset ind over en afløbsløs sø, der er opstået i en istidslavning. I moserne har der fundet tørvegravning sted bl.a. under 2. verdenskrig, hvilket har resulteret i dannelsen af flere søer. Moserne ligger med en indbyrdes afstand på ca. 3,5 km. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 175 (H252 og F124).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H252 Listrup Lyng		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	*Skovbevokset tørvemose (91D0)
	Brunvandet sø (3160)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Hængesæk (7140)	
		* angiver prioriteret naturtype
Arter:	Stor kærguldsmed	Sumpvindelsnegl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F124 Listrup Lyng		
Arter:	Trane	Rørdrum
	Rød glente	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne 91D0 skovbevokset tørvemose, 7140 hængesæk og 3160 brunvandet sø, som ligger i den nordøstlige del af habitatområde, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Gavlhusvej 2 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 175 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 **Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter**

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 4, sidst i dokumentet).

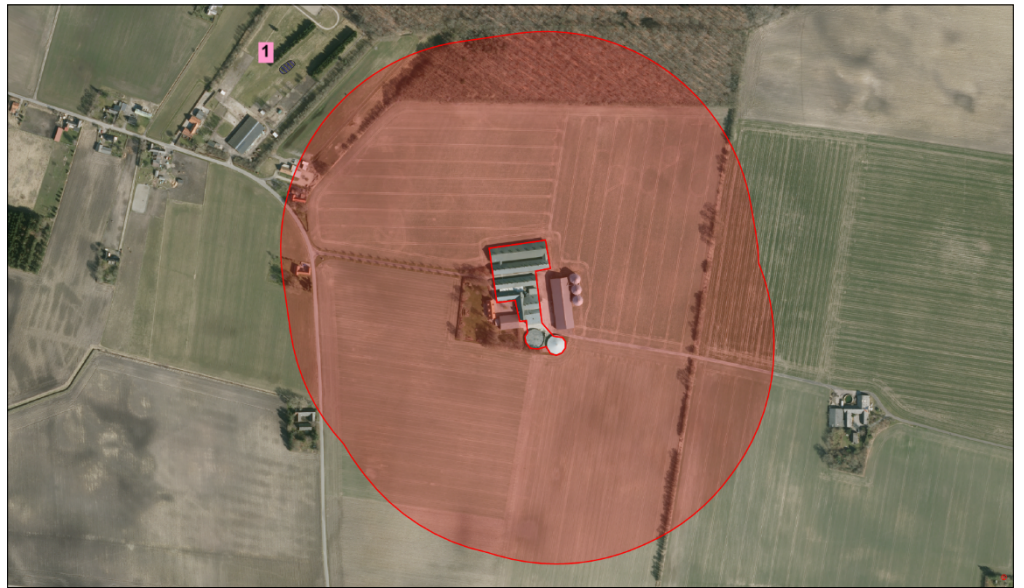
Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 4, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der ingen naturområder, som kan rumme bilag IV-padder, ligesom der ikke er registreret forekomst af bilag IV-padder inden for denne afstand, se kort 4.

Kort 4. Beliggenheden af det nærmeste beskyttede vandhul (lokalitet 1) ved husdyrbruget. Den røde markering angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 4, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring husdyrbruget, vurderes det, at ændringen af produktionen på ejendommen ikke vil påvirke yngle- og rastesteder for padderne.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 4. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Søer, Slagtesvin og smågrise i eksisterende stalde

Listrupskovgård, Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.

Skema 209674 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	<i>Per Tambour Listrupskovgård Gavlhusvej 2 4800 Nykøbing F.</i>
	<i>Kontaktperson på miljø sagen: Per Tambour Mobil: 2361 2375 Mail: per@listrupskovgaard.dk</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.</i>
CVR-nummer	<i>12599080</i>
CHR-nummer	<i>94740</i>
Kommune	<i>Guldborgsund Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>3760023014</i>
Matrikel-nr.	<i>1e m.fl. Listrup By, Nr. Ørslev</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>209674</i>
Konsulent	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro. Piil krogsgaard. Mailadresse pkr@vkst.dk, mobil nr. 4040 5523 Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>30. april 2019</i>

Forord

Miljøkonsekvensrapport

På ejendommen Listrupskovgård er der en eksisterende soproduktion med polteopdræt samt opfodning af smågrise og slagtesvin.

Det er ønsket at foretage en mindre udvidelse af produktionsarealet til søerne og poltene. Samtidig er det ønsket at få godkendt produktionen efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse.

Udvidelsen til søer og polte sker ved at udnytte eksisterende staldanlæg samt inddrage del af eksisterende bygning. I forbindelse med godkendelsen sker der ingen bygningsmæssige udvidelser.

Den rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved opretholdelse af husdyrbruget på ejendommen Listrupskovgård, Gavlhusvej 2, 4800 Nykøbing F.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	10
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	10
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	10
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	11
3.5 <i>Ammoniakemission</i>	11
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	12
3.6 <i>Lugtmission</i>	13
3.6.1 <i>Kumulation til naboer</i>	14
3.7 Øvrige emissioner og gener	14
3.7.1 <i>Støj</i>	14
3.7.2 <i>Støv</i>	14
3.7.3 <i>Lys</i>	15
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	15
3.7.5 <i>Transporter</i>	15
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	16
3.8.1 <i>Døde dyr</i>	16
3.8.2 <i>Affald</i>	16
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	17
3.8.4 <i>Energiforbrug</i>	17
3.8.5 <i>Vandforbrug</i>	18
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	18
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	19
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.	19
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	20
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	20
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	20

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	20
4.5	<i>Støjgener</i>	21
4.6	<i>Støvgener</i>	21
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	21
4.8	<i>Skadedyr</i>	21
4.9	<i>Transporter</i>	22
4.10	<i>Energi</i>	22
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	22
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	22
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	22
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	23
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	23
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget.	23
6.	Konklusion	23

1. Indledning

På ejendommen Listrupskovgård er der sohold med polte samt opfødning af smågrise og slagtesvin.

Der blev i 2010 givet en miljøgodkendelse til opførelse af en slagtesvinestald på ejendommen. Her blev der desuden ansøgt om at udnytte anlægget til et større antal søer og smågrise end hidtil. En af forudsætningerne for godkendelsen var, at der blev etableret gyllekøling i den nye slagtesvinestald samt overdækning af en gylletank.

Slagtesvinestalden er ikke blevet opført, men antallet af søer, smågrise og slagtesvin er øget og der produceres polte.

For at få lovliggjort produktionen, søges der derfor om en ny godkendelse. Siden godkendelsen i 2010 er der sket ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Nu skal anlægget vurderes efter produktionsareal og ikke antal stipladser.

Denne nye ansøgning tager udgangspunkt i den lovlige produktion fra før sidste godkendelse i 2010.

På baggrund af antallet af stipladser til slagtesvin er det et IE-brug. Produktionen skal derfor godkendes efter lovens § 16a.

Denne rapport er opdelt i seks kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige produktion på ejendommen Listrupskovgård består af søer, smågrise og slagtesvin.

Når der laves en godkendelse skal der tages udgangspunkt i den drift, der var på anlægget for 8 år siden. Som nu-drift skal indsættes den nuværende lovlige produktion.

Da godkendelsen fra 2010 ikke er udnyttet, idet der ikke er bygget en ny slagtesvinestald, er den lovlige nu-drift den samme som den lovlige drift for 8 år siden. Indenfor de senere år er antallet af søer, smågrise og slagtesvin i eksisterende stalde øget. Der er desuden indrettet afsnit til løse søer i eksisterende bygninger og der er indrettet stald til eget polteopdræt. Den eksisterende stald til smågrise/undsvin er ændret fra fulldrænet gulv til stald med delvis spaltegulv.

Det har meget lidt praktisk betydning at antallet af dyr i eksisterende stalde er øget, idet man efter den nye bekendtgørelse til husdyrgodkendelser vurderer anlæggets miljøpåvirkning ud fra produktionsarealets størrelse. Produktionsarealet bliver øget ved etablering af nyt staldafsnit på 321 m² til løse drægtige søer og polte.

Der er etableret overdækning af gylletank.

Med den ønskede udvidelse bliver produktionsarealet øget fra 3508 m² til 3829 m². Da der er produktionsareal til slagtesvin svarende til mere end 2000 stipladser er der tale om et IE-brug.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Lovgivningens krav til maks. lugtpåvirkning af samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Den nuværende lovlige produktion overholder ikke lugtgenekriterierne til nærmeste nabo Gavlhusvej 9. Ved at etablere lugtreducerende tiltag i form af "hyppig gylleudslusning" i den slagtesvinestald, der har drænet gulv, nedsættes lugtemissionen til et niveau, hvor kommunen kan dispensere fra kravet,

Landskab

Idet der ikke sker bygningsmæssig ændring af anlægget, vil denne ansøgning ikke få konsekvenser for landskabsoplevelsen i området.

Påvirkning af natur Kategori 1-natur

De mest ammoniakfølsomme naturtyper hhv. kat og kat 2 naturtyper ligger mere end 2,1 km fra anlægget og bliver ikke påvirket med ammoniak.

For øvrige lokaliteter viser beregningerne, at hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik for at reducere ammoniakfordampningen. For dette husdyrbrug må der højst udledes 6.329 kg ammoniak. Ved at etablere fast overdækning på gylletanken G2 og ændre gulvet fra drænet gulv til to-klimastald i stald 3 reduceres ammoniakemissionen, så det samlede BAT-krav overholdes.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel 3 redegøres der for, hvordan husdyrbrugets indretning og drift sker, og hvordan husdyrbrugets bygninger og kommende bygningsmasse er placeret sammenholdt med beliggenheden til omgivelserne. Der redegøres desuden for forhold om ammoniak- og lugtemissionen, herunder påvirkninger af natur og naboer.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Staldanlægget er etableret med udgangspunkt i ældre eksisterende bygninger omkring den oprindelige 4-længede gård og er gennem tiden blevet suppleret med nye bygninger til slagtesvin og smågrise og lade.

Gylletankene er placeret syd for staldene. Der er 3 kornsiloer øst for maskin/foderladen.

Figur 1. Staldanlæg på Gavlhusvej 2.

Der indrettes en ny stald til drægtige søer og polte i nuværende foderlade (stald 9 og 10). Der etableres fast overdækning på gylletank G2. Stald 3 ændres i indretning og gulv, så der fremadrettet er toklimastald med delvis fast gulv.

Det ansøgte indeholder en samlet udvidelse af produktionsarealet fra 3687 m² til 3829 m² i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i nedenstående referer til figur 1.

		8- årsdrift 2010	Nudrift	Ansøgt 2019
1. Slagtesvin	1/3 fast gulv	1223	1223	1223
2. Slagtesvin	Drænet gulv og spalter	875	875	875
3. Ungsvin/smågrise	Smågrise toklimastald	0	0	657
	Drænet gulv og spalter	657	657	0
4a Løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	51	51	51
4b Løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	38	38	38
5 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	19	19	19
6 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	68	68	68
7-8 Drægtige søer	Løsgående, delvis spaltegulv	303	303	303
7-8 Drægtige søer	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv			20
9. Søer/Polte	1/3 fast gulv			159
10. Drægtige søer	Løsgående, delvis spaltegulv	0	0	142
11. Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	274	274	274
Ialt		3508	3508	3829

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal.

Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse fra 2005. Produktionsarealet er opgjort ved fysisk opmåling af stalde. Dog foreligger der tegninger på stalde 1 og 2. Se bilag 1 og 2.

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere og der ejes desuden en beholder på naboejendom.

Gyllebeholder G2 har fået sat fast overdækning på efter 2010. Der er ikke gødnings-opbevaringsanlæg til fast gødning. Eksisterende gærflødetanke, der er placeret i foderladen udnyttes fremadrettet til flydende gødning.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
1. Gyllebeholder G1	1986	2.400	601	0
2. Gyllebeholder G2	1995	2.280	570	Overdækning 50%
3. Gyllebeholder		600		0

G3 Skovlundegård				
Gyllekanaler		1000		
Ejet i alt		6.270		
Listrupvej 15		500		
Sundbyvej 11		2.400		
		9.170		

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Kapacitetsberegning beregnes i regneark fra SEGES, udgave 03.10.2018

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:							
Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	380	30	-	7		1.774
Årssøer farestald	Kassestier	380	30		7		630
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	11.000	-	7	30		1.348
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	11.500	-	30	108		6.665
I alt							10.417
Faktisk tilledning til gyllebeholder			11.553			11.553	0
Kapacitet i mdr.			0,0			0,0	0,0

Tabel 3

Da den ene gylletank er overdækket kan der fratrækkes (0,7m x 543 m²) = 380 m³ fra normproduktionen. Krav til opbevaringskapacitet ved 9 mdr. opbevaring er 8.380 m³. Dvs. kravet overholdes

Der fodres med hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn samt indkøbt mineraler og soja. Kornet opbevares i de 3 siloer på i alt 3.000 t. Soja og mineraler opbevares i indendørs siloer i foderladen. Der er 2 foderanlæg hhv. i gammelt anlæg (til søer og smågrise) og i foderrum i maskinhallen. Herfra pumpes foder underjordisk til slagtesvin.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres ikke nye bygninger eller andre anlæg. Den nye drægtighedsstald indrettes i eksisterende foderlade.

Der er ændret i gulvet i stald 3, så det fra fulddrænet gulv er ændret til delvis spaltegulv med reduceret gyllekumme.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger har ikke flere ejendomme med husdyrbrug, og husdyrbruget har ikke samdrift med andre brug.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone med ca. 260 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Gavlhusvej 9), der ligger vest for eksisterende bygninger. Nærmeste område der betegnes som samlet bebyggelse, ligger på Listrupvej, der ligger ca. 1050 m sydøst for ejendommens bygningsanlæg. Første hus i samlet bebyggelse er Listrupvej 8. Der er ca. 2.700 m til nærmeste byzoneområde, som ligger ved Tingsted i vestlig retning.

Kategori 1-natur

Ejendommen ligger med 2 og 3 km til de naturområder, der har den højeste naturværdi, hhv. Natura 2000 områder og kat. 1 og 2. natur. Der er ingen påvirkning af disse naturområder fra anlægget. Indenfor en afstand af 1000 m ligger der 2 vandhuller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Indenfor 200 m ligger desuden Hannenov skov, der tidligere ikke er vurderet som ammoniakfølsom.

Der er ingen merbelastning på nogen af disse områder.

Ejendommen ligger forholdsvis højt i landskabet, og der er således fri indsigt til ejendommen hhv. fra Gavlhusvej i vest og Listrupvej i øst. Mod nord ligger Hannenov skov. Idet der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer kommer ejendommen ikke til at syne anderledes i landskabet. Dog kan man erkende den faste overdækning på den ene gylletank. Overdækningen er holdt i neutral grå farve og vil blive set med bygningsmassen som baggrund.

3.4.1 Generelle afstandskrav

	Afstand fra anlægget	Lovkrav min.
Ikke almen vandindvinding-egen	>25 m	25 m
Almen vandforsyningsboring	>50 m	50 m
Beboelse på egen ejendom	Ca. 4 m	15
Vandløb rørlagt, Dræn, vandhul 100 m ²	>15 m	15
Offentlig vej – privat fællesvej	250 m	15
Naboskel	Ca. 160 m	30
Nabobeboelse (Gavlhusvej 9)	260	50
Samlet bebyggelse (Listrup)	960	50
Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde - Horreby	2.900	50
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25

Tabel 4.

Næsten alle afstandskrav husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt. Der er tale om et eksisterende anlæg, og afstandsforhold er kun relevant hvis der er tale om nyetablering og nyindretning af stalde.

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinie, men da der ikke er tale om nybyggeri og skovbyggelinien generelt ikke har betydning for landbrugsbyggeri, har det ingen betydning for dette projekt.

Det ansøgte er ikke i konflikt med fredninger.

3.5 Ammoniakemission

Ammoniakfordampningen fra staldanlæg og lager udregnes i det digitale ansøgningsystem.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5920,2	334,1	6254,3
Nudrift	5868,2	442,8	6310,9
8 års-drift	5868,2	442,8	6310,9

Den ene gylletank overdækkes, hvilket reducerer emissionen fra tankene med 50%. Samlet reduceres emissionen med 57 kg i forhold til nudrift og 8-års drift.

3.5.1 Naturpunkter

Ammoniakdepositionen på udvalgte punkter beregnes i det digitale ansøgningsssystem. Der er foretaget en depositionsberregning i 8 naturpunkter hhv. kat 1, 2 og kat 3 natur og 1 potentielt ammoniakfølsom skov. Desuden er beregnet på 1 vandhul omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da det potentielt kan indeholde bilag IV arter.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6254,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-358,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-358,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
sø nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	1,0	▼
mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
mose nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
nord. lob-højmose	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
habitat øst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
habitat nord	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
pot. af. skov 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5	▼
pot. af. skov 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	3,4	▼

Kategori 1-natur

Nærmeste Natura 2000 område er 175, Horreby Lyng og Listrup Lyng som ligger hhv. ca. 2 og 3 km fra anlægget. Indenfor Natura 2000-områderne er der udpeget kat. 1 habitatnatur.

Det lovgivningsmæssige krav om maksimalt 0,7 kg N pr. år kan overholdes, idet ingen af områderne får en merbelastning af ammoniak fra anlægget, og der er ikke kumulation med andre anlæg.

Kat 2 natur

Nærmeste kat. 2 område ligger ca. 2.2 km fra anlægget. Det er en højmose beliggende indenfor Natura 2000-området. Der er ingen merbelastning på området og totalbelastningen ligger under 0,7 kg/ha

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre deposition end 1,0 kg N/ha.

Nærmeste moseområde ligger mere end 1 km fra anlægget og ingen af kat. 3 naturområderne får en merdeposition. Der er 2 potentielt ammoniakfølsomme skove ca. 196 m og 640 m fra anlægget. Heller ingen af disse får en merdeposition.

3.6 Lugtemission

Lugtgenekriteriet i forhold til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Gavlhusvej 9) er ikke overholdt, idet geneafstanden overskrides med ca. 12%. Ved at etablere lugtreducerende tiltag i form af "hyppig gylleudslusning" i den slagtesvinestald, der har drænet gulv, nedsættes lugtemissionen med 20% så overskridelsen kun bliver på ca. 4% svarende til 11 m. Guldborgsund kommune har tilkendegivet, at der kan gives dispensation fra lugtgenekriteriet, da kriterierne for anvendelse af 50 % reglen er overholdt. Lugtgenekriterierne for hhv. samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Nærmeste samlet bebyggelse er Listrup, hvor første hus i samlet bebyggelse er Listrupvej 8. Nærmeste byzone er Horreby, der ligger ca. 3 km fra bedriften.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gavlhusvej 7	0	NY	315,8	259	356	Ja
Gavlhusvej 9	0	NY	315,8	315,8	304,9	Nej
Listrupvej 8	0	NY	648,1	583,3	1104,1	Ja
Horreby By, Horreby	1	NY	845,5	930	3023,9	Ja
Øverup By, Tingsted	0	NY	845,5	845,5	3858	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er kumulation med 1 husdyrbrug i forhold til byzone Horreby.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Fra et husdyrbrug kan der være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7 3.7.1 Støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg Eksisterende stalde	Tagflade	Hele døgnet	Vedligehold og rensning af ventilation
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00-21.00 alle dage.	Lukket stald Rolig håndtering af dyr ved ind- og udlevering
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i hhv. i gammel og ny foderlade.	Kører dagligt	Separat rum i foderlade med lukket port
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne. Kornvogne fra arealer til silo, m. m Diverse transporter Gyllepumpe til udpumpning fra stalde	Almindeligvis i dagtimer. I højsæsonerne – hele døgnet.	Nyere traktorer har lavere støjudledning. Større vogne reducerer antallet af kørsler.
Transporter af foder og dyr etc.	Til og frakørsel	Primært i dagtimer	Større læs, færre transporter

Gylleudkørsel foregår kun i højsæsoner; forår og sensommer. Kornvogne kun i høst.

3.7.2 Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foder bliver imidlertid læsset af i indendørs påslag i maskinhalen og snegles til siloefr eller læsses af indendørs som bigbags. Foder håndteres i lukkede systemer. Al håndtering sker således kun indendørs- Desuden er der ikke åben port til foderladen. Der sker ikke udendørs håndtering af korn, idet det læsses af i indendørs korngrav.

Transport på veje kan støve, især i tørt vejr. Adgangsvejen til ejendommen ligger ikke tæt på naboer.

3.7.3 Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen. Der er lys langs indkørslen til ejendommen. Der er desuden opsat lysstofrør i forbindelse med læsserampen ved udleveringsstalden, som tændes når der afhentes grise. Denne belysning er placeret under tagudhæng. Derudover er der almindelig arbejdsbelysning i form af lysstofrør ved dieseltankene.

3.7.4 Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

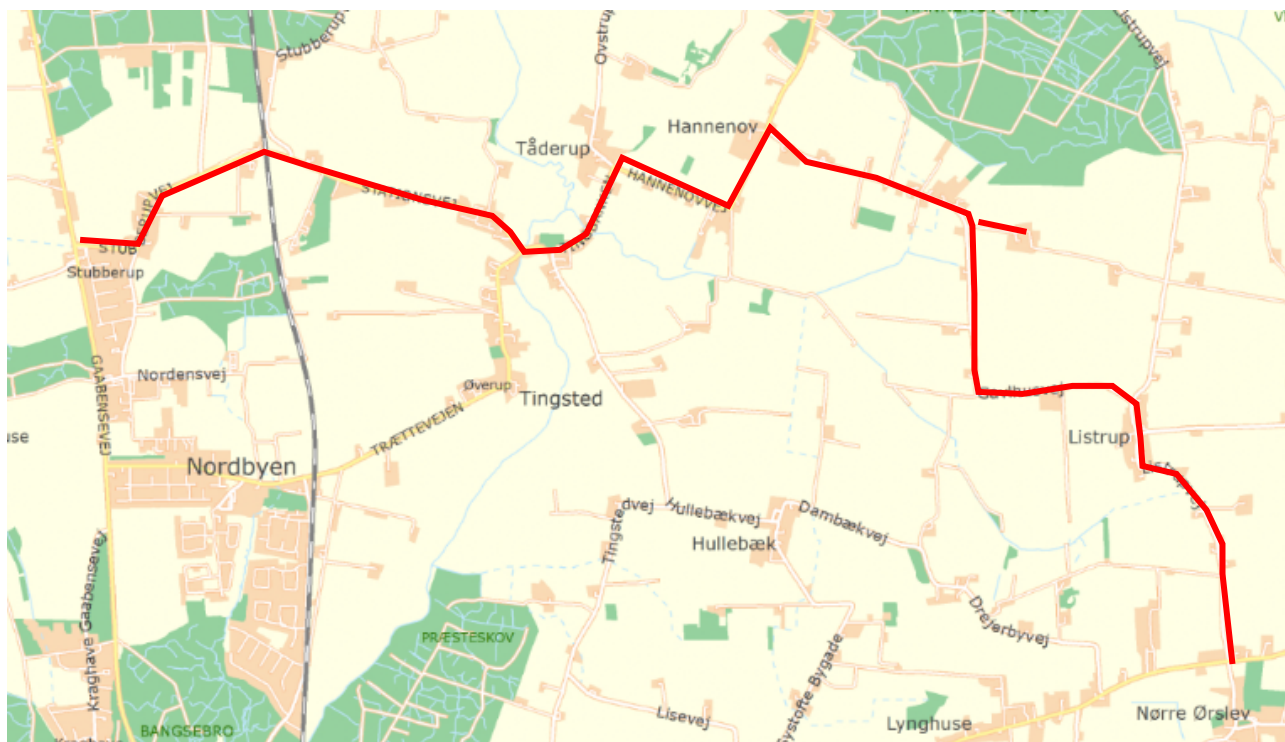
Korn opbevares i tætte siloer. Andet foder opbevares ligeledes i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya bliver leveres i korngrav og derfra med snegl til råvaresiloer. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i påslag. Foderladen rengøres jævnligt.

Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Døde dyr opbevares enten i kølecontainer (de små dyr) eller opbevares i staldene indtil umiddelbart for afhentning til destruktion. Før afhentning flyttes de døde dyr til afhentningsstedet, hvor de overdækkes, så skadedyr ikke kan komme til dem.

3.7.5 Transporter

Til og frakørsel foregår via indkørslen til ejendommen. Leverancer af fodermidler og afhentning af slagtedyrl passerer gennem landsbyen Tingtved. Det samme gælder gylle til lokale arealer. Levering af foder etc. og afhentning af slagtesyd, affald, gylle mm. foregår via pladsen mellem staldene, foderladen og gyllebeholderne.

Figur 2

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25tons	100 (268)	198 (366)	Transport til 140 ha foregår på interne markveje. Forår og efterår i tidsrummet kl. 06-22.
Gylle til opbevaringsaftale (38 t lastbil)	63	63	
Indtransport af korn med traktor til siloer	120	120	I høst køres døgndrift.
Foder transporter	8	8	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Soja, mineraler	12	12	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af slagtesvin	90	90	Normalt i hverdagene - Men kan forekomme hele døgnet.
Afhentning af døde dyr	130	130	
Antal årligt	523	621	
Gns pr dag	1,4	1,7	

Tabel 5

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Der var før ændringen ca. 523 årlige transporter og med omlægning af produktionen ca. 621 årlige transporter.

De forøgede kørsler vedrører udbringning af gylle, der foregår over forholdsvis få dage om året. De øvrige transporter er faste ugentlige faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

I før situationen er der ca. 1,4 transporter i gns. pr. dag og i efter situationen er der ca. 1,7 transporter om dagen.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares enten i kølecontainer (de små dyr) eller opbevares i staldene indtil umiddelbart for afhentning til destruktion. Før afhentning flyttes de døde dyr til afhentningsstedet, ved staldanlægget på Skovlundegård 3, som er en sidevej til Listrupvej 3.

Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag. Der afhentes normalt 2 gang om ugen

3.8.2 Affald

Affald fra produktionen består hovedsagelig af tomme sække (papir og plast, big-bag), papkasser fra leveringer af f.eks. reservedele, plantebeskyttelsesmiddel, sprayflasker og medicin. Derudover er der spildolie fra maskiner til markdriften. Affaldsprodukter fra svineproduktionen er tomme sprayflasker fra mærkning samt veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker).

Affald sorteres og alt brændbart affald opbevares i container på 5 m³, der afhentes månedligt af vognmand og afsættes til Refa. Spildolie afhentes af DOG. Veterinært affald afsættes til kommunal affaldsordning eller returneres med dyrlæge.

Ikke brændbart affald så som lysstofrør, sprayflasker, batterier etc. sorteres og opbevares i storsække i foderladen til det afleveres til kommunalt genbrug.

Gammelt jern afsættes til genbrug.

Håndtering af affald følger retningslinierne i kommunens affaldsregulativ.

Hovedparten af foder leveres enten i storsække eller læsses af i påslag. Dette reducerer mængden af tomme sække.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Markdriften foregår fra ejendommen. Pesticider opbevares i aflåst kemirum værksted efter gældende regler.

Spildolie og nye olieprodukter opbevares i eget rum i det gamle maskinhus. Der er støbt gulv med opkant.

Der er ingen nedgravede olietanke. Der er 1 dieseltanke på 5.900 l og en fyringsolietank på 4.000 l. Begge er placeret udendørs.

Fyringsolien anvendes primært til varmekanon til tørring i stalde samt som reserve hvis pillefyret er ude af drift.

Medicin til anvendelse i produktionen opbevares i medicinskab i forrum til stalden Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

3.8.4 Energiforbrug

Ressource	EFTER	Opbevaring
Elforbrug i normalt til varme stald og bolig samt korntørring	302.799 kWh 358.114 kWh	
Elforbrug oplyst (hele ejendom)	225.000 kWh	
Varme (træpiller 80 t) Gulvvarme i stalde og stuehus	254.800 kWh	
Fyringsolie Udtørring af stalde oplyst	1000 l 10.000 kWh	Tank 4.000 l
Dieselolie til traktorer oplyst	30.000 l	Dieseltank (5.900 l)

Ejendommens el-forbrug går til ventilation og belysning og drift af foderanlæg samt korntørring. Der er gulvvarme i hovedparten af staldene – her anvendes varme fra fyring med træpiller. Stuehuset opvarmes også med træpiller.

Fyringsolie i stald bruges til udtørring efter vask, og til reserve, hvis der er problemer med træpillefyret.

Dieselolie anvendes til markdriften.

Ud fra de oplyste tal ligger ejendommens energiforbrug til produktionen lavt.

3.8.5 Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra Horreby vandværk.

Nedenstående normtal stammer fra håndbog i svinehold 2014. De viser sig ofte at være meget underestimerede i forhold til det faktuelle vandforbrug. Sammenholdes med den nyreviderede opgørelse over gylleproduktion er tallene ikke særlig valide.

NORMTAL	EFTER	FØR
Drikkevand*	7131	9197 m ³
Drikkevandsspild*	479	625 m ³
Vaskevand (stalde)*	429	547 m ³
Staldtoilet mv.	170 0	170 m ³
Vaskevand (maskiner)	100	100 m ³
Markvanding	0	0 m ³
Samlet vandforbrug normtal	8.308	10.639
Oplyst	12.350	

*(Håndbog i svinehold 2014)

Det forventes at vandforbruget til vask af stalde kan begrænses ved iblødsætning af stalde. Der er drikkekopper over fodertrug, hvilket betyder at spildet minimeres.

3.9 BAT-Ammoniakemission

BAT-kravet for ammoniakemission overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5842	443	6285
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5920	334	6254
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	30
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.285 kg N/år og ammoniakemissionen er på 6.254 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 30 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1 slagtesvin	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
2 slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
3 ungsvin-smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
11 farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
10 drægtige søer	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,87	1,20
9 polte	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
6 farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
7-8 drægtige søer	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20
7-8 drægtige søer	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
5 farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
4a løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
4b løbesøer	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30

Figur 3 Forudsætning for BAT-beregning.

Til reduktion af ammoniakemissionen er der indregnet, at den ene gyllebeholder overdækkes. Ammoniakfordampningen fra gylletankene halveres derved med 50% i forhold til naturligt flydelag.

Tiltaget sikrer, at BAT-kravet til produktionen overholdes.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker, og hvilke foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

Ejendommen med produktionsanlæg er placeret i landzone tilbagetrukket fra Gavlhusvej. Ejendommen ligger relativt højt i landskabet og kan ses fra Gavlhusvej.

Produktionens siloer og gylletank med overdækninger synlige i landskabet, mens bygningerne ligger som et samlet hele i ensartet farvevalg. Det ansøgte vil ikke indebære nybyggeri og ejendommen vil derfor ikke blive mere synlig i landskabet.

Den ønskede produktion vil medføre en lavere ammoniakemission og der er derfor ikke risiko for påvirkning af bilag IV arter.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I dette projekt sker der imidlertid en meget begrænset udvidelse af produktionsarealet, hvorfor det ikke er proportionalt at foretage investeringer i disse nye staldafsnit for at reducere ammoniakfordampningen.

Der er imidlertid etableret overdækning på den mindste gyllebeholder, hvilket reducerer ammoniakemissionen med 50%. Desuden ændres en af staldene, så den fra at have fulldrænet gulv får delvis spaltegulv.

Samlet set medfører disse tiltag at BAT-kravet overholdes.

Det er vurderingen af anlæggets emission af ammoniak er begrænset så meget, som det er proportionalt set i forhold til overholdelse af krav til BAT.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Ammoniakemissionen fra anlægget reduceres i forhold til nudrift og 8-års drift.

Der er således ingen merdeposition på hhv. kat 1, 2 og 3 natur i forhold til 8-års drift og nudrift.

Totaldepositionen på nærmeste kat 1, der ligger 2,2 km fra anlægget er på 0,1 kg N/ha/år, hvilket er væsentligt under genegrænserne..

For øvrige lokaliteter viser beregningerne, at hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Det vurderes derfor, at projektet i kraft af sin begrænsede størrelse, og de tiltag der er foretaget for at begrænse ammoniakemissionen ikke vil påvirke hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler.

4.4 Lugtgener for omboende

Ejendommen holdes rengjort og ryddelig uden oplag af lugtfremkaldende stoffer. Lugten fra staldanlægget overholder lugtgenekriterierne for samlet bebyggelse og byzone. Med den nuværende lovlige drift overskrides imidlertid genekriteriet for lugt ved nærmeste nabo Gavlhusvej 9. Ved at starte tiltaget "hyppig gylleudslusning" reduceres lugten fra stalden med drænet gulv med 20%.

Hermed bringes lugten ned genekriteriet kun afviges med 4%, og kommunen kan dispensere fra genekriteriet.

Det er således vurderingen, at ansøger har foretaget de nødvendige tiltag for at imødegå lugtgener.

4.5 Støjgener

De væsentlige daglige støjklender kommer fra transport. Støj fra anlægget vil kunne belaste den nærmeste nabo Gavlhusvej 9. Der sker imidlertid ikke en egentlig udvidelse af produktionen, da denne ansøgning primært drejer sig om at kunne udnytte staldanlægget optimalt.

Foderanlæg er placeret indendørs og der er lukket port. Ventilationsanlægget vedligeholdes og efterses for at køre bedst og støje mindst.

Det øgede antal transporter fra ejendommen vil kunne påvirke beboelserne langs kørselsruten. Imidlertid vil hovedparten af disse kørsler foregå indenfor arbejdstid.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke vil være til gene for naboerne.

4.6 Støvgener

Støv fra produktionen vil forekomme ved håndtering af foder og korn samt ved kørsel på veje, der afgiver støv.

Foderblanding foregår indendørs, og vil derfor ikke påvirke naboer. Kornlæsning til siloer samt øvrigt foder i løsvare foregår i indendørs korngrav i maskinladen. Fra korngrav er der snegl til silo. Foderet til slagtesvin pumpes i rør underjorden over til slagtesvinestalden.

Adgangsvejen til ejendommen benyttes til al transport, men afstanden til nærmeste nabo er dog så stor at støvet herfra ikke vil få en reel påvirkning.

Det vurderes, at støv fra produktionen ikke vil påvirke naboerne. Støv i stalden er en problemstilling relateret til arbejdsmiljø.

4.7 Lyspåvirkninger

Der vil ved den normale daglige drift være lys i staldene fra 6 til 21. Der er ikke arbejdsprojektør på ejendommen, men der er lys ved udleveringsrummene og ved dieseltankene.

Belysningsklender ved udleveringerne er afskærmet og er kun tændt i forbindelse med ind/ og udlevering af grise. Der benyttes kun lys ved dieseltankene, hvis der tankes i mørke.

Lys fra udlevering og dieseltanke vil ikke kunne ses fra vest. Mod øst er der langt til boliger.

Det vurderes at lys fra bedriften ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

4.8 Skadedyr

Skadedyr som fluer og rotter kan være til gene for naboer og i særlige tilfælde udgøre et sundhedsmæssigt problem. Der henvises til afsnit 3.7.3, hvor tiltag er nærmere beskrevet.

Såvel forebyggende initiativer som rengøring af stalde og foderanlæg samt rengøring af plads til døde dyr som direkte bekæmpelse af skadedyr vil være med til at reducere mulige gener. Aktuelt er rottebekæmpelse er udliciteret til firma der har opstillet og tilser rottekasser på ejendommen.

Det vurderes at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer knyttet til driften af ejendommen.

4.9 Transporter

Med den ønskede drift vil det kun være antallet af kørsler med gylle til udspretningsarealerne der forøges, mens de øvrige transporter bliver det samme, idet der blot vil komme større løb på samme antal transporter. Antal af kørsler til udspretningsarealer vil blive forøget med op til 100, idet der med den mulige udnyttelse af produktionsarealet bliver flere dyr i staldene.

Imidlertid sker disse transporter indenfor en kort periode.

Gavlhusvej er meget lidt trafikeret, og selv et øget antal transporter vil ikke give problemer rent færdselsmæssigt. Transport ud til lejet gyllebeholder vil ske med lastbil, og antallet forøges ikke.

Samlet vurderes det, at transport til produktionen ikke vil medføre væsentlige gener.

4.10 Energi

Bedriftens energiforbrug søges holdt nede ved at anvende de mest energirigtige løsninger. Ses på beregningen af energiforbruget i afsnit 3.1 i forhold til det oplyste energiforbrug ligger ejendommen lavt i forbrug. Dette er opnået ved at ejendommen er gennemgået af en energikonsulent. Det har bl.a. medført at der overalt anvendes lavenergi lyskilder. Ventilationsanlæggene holdes rene og der sørges for at ventilationen fungerer optimalt. Fodermøllerne er udskiftet, så de er mindre energiforbrugende. Opvarmning med fyringsolie er udskiftet til træpiller.

Det er vurderingen at der på anlægget sørges for at reducere anvendelse af energi.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal. I den aktuelle besætning reduceres vandforbruget ved iblødsætning af stalde før vask samt vask med varmt vand. Desuden reduceres spildet ved placering af drikkeopper over trug. Vandforbruget følges løbende så evt. lækage på vandværk opdages. Det vurderes på den baggrund af der i projektet er gjort tilstrækkeligt for at begrænse vandforbruget. Der er en difference mellem normtallet og det oplyste forbrug, hvilket skyldes at normtallet ikke er justeret.

Ejendommen ligger i område med særlige drikkevandsinteresser.

En øget vandindvinding vurderes imidlertid ikke at have betydning på overfladevand (søer og åer), idet vandforsyningen kommer fra vandværk med en tildelt vandmængde.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Der anvendes medicinsk zink til smågrisene. Da der på ejendommen også er søer og slagtesvin, og gyllen fra staldene blandes med smågrisegyllen gælder der ikke betingelser til udbringningen af gyllen.

Der vurderes ikke at være særlige forhold omkring arealer og jordbund der indikerer, at husdyrbruget udgør en risiko for påvirkning af disse.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Drift af en svineproduktions har generelt ikke nogen betydning for menneskers sundhed.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere genepåvirkninger.

4.14 Alternative løsninger

Ansøger ejer kun den ene ejendom med et fungerende produktionsanlæg. Den ønskede produktion er en tilpasning hvor ejendommens eksisterende produktionsreal udnyttes fuldt ud. Der er derfor ikke alternativer til den ønskede drift.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Cand. Agro., Miljøkonsulent Piiil Krogsgaard

pkkr@vkst.dk

tlf.: 40405523

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020

Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget.

Husdyrbruget er et IE-brug da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle gyllebeholdere blive tømt, staldene vil blive rengjort og fodersiloer vil blive tømt og rengjort. Udtjent inventar og udstyr borskaffes, foderanlæg tømmes og gylle udbringes på markareal. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt bliver der anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Der anvendes hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn og indkøbes soja, mineraler og fedt.
- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst en gang årligt gennemgås foderplaner for optimering
- Foderet indeholder fosfor- og råprotein inden for de vejledende normer.
- Foder er tilpasset dyrenes aldersgruppe (søer) og vægtintervaller (fasefodring) så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer

5.2.1 BAT-Energi

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, (udskiftningen vil foregå efterhånden som elpærerne springer) eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. På ejendommen er følgende tiltag iværksat:

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise.
- Der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås f.eks. er der opsat timere i staldene.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.
- Oliefyret er udskiftet med pillefyret for at reducere anvendelse af diesel til opvarmning.

5.2.2 BAT-Vand

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt Ødelagte vandrør.

5.2.3 Management

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald sorteres og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredding af gylle.

- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Der laves årligt en miljøledelsesplan

6. Konklusion

Projektet overholder de fleste af de generelle afskæringskriterier der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Da lugten fra anlægget reduceres har kommunen tilkendegivet at ville dispensere fra lugtgenekriterierne. Derudover vil man i det daglige management søge af begrænse lugtgener generelt ved effektiv rengøring.

Med de nævnte tiltag vil projektet ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet.